

መግቢያ.....1

1. የዋና ዋና ተግባራት አፈፃፀም.....3

    1.1. መከላከል 3

        1.1.1. የመረጃ ትምህርትና ስርጸት እንዲሁም ቁሳቁስ ስርጭት.....3

        1.1.2. የኮንዶም ስርጭት 6

        1.1.3. የአባላዛር በሽታዎች ህክምና 7

        1.1.4. በፈቃደኝነት ላይ የተመሰረተ የምክክርና የምርመራ አገልግሎት 8

        1.1.5. ከእናት ወደ ልጅ የቫይረሱን መተላለፍ መከላከል 9

2. የድጋፍና እንክብካቤ.....10

    2.1 ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ፣ ወላጆቻቸውን ያጡና ተጋላጭ ህፃናትና ልጆች 10

    2.2 የቤት ለቤት እንክብካቤ ስልጠናዎች 12

    2.3 የፀረ ኤች አይ ቪ/ኤድስ መድሃኒት ተጠቃሚዎች 13

3. አቅም ግንባታ 13

    3.1 የማህበረሰብ ውይይት 14

    3.2 የሜይነስትሪሚንግና ፓርትነርሽፕ 16

        3.2.1 የሜይነስትሪሚንግ.....16

        3.2.2 ፓርትነርሽፕ.....20

    3.3 ሌሎች 20

4. መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችና ማኅበራት ተሳትፎ 21

    4.1. የበጀት ድጋፍ የተደረገላቸው መያዶች 24

5. ፕሮጀክት ምዘና 25

    5.1. ከምግብ ዋስትና ለአስተያየት የተላኩ ፕሮጀክት/ፕሮፖዛሎች.....25

    5.2. የገንዘብ ድጋፍ ጥያቄ የቀረበባቸው ፕሮጀክት/ፕሮፖዛሎች 26

6. ስትራቴጂክ እቅድ.....28

7. የበጀት ምንጭ አጠቃቀም 29

8. ክትትልና ግምገማ 30

9. አስተዳደር ነክ ተግባራት 33

10. ያጋጠሙ ችግሮች.....34

11. የታዩ መልካም የስራ እንቅስቃሴዎች 35

12. አባሪ ሠንጠረዦች.....36

መግቢያ

የአብዛኛው ኤች አይ ቪ/ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ ሴክራታሪያት በ1998 በጀት አመት በተለያዩ ፈፃሚ አካላት በእቅድ ተይዘው ሊተገበሩ የሚችሉ የተለያዩ ስራዎችን በበጀት በመደገፍ በየደረጃው በርካታ የፀረ-ኤድስ ስራዎች ተከናውነዋል።

በ 1998 በጀት አመት በእቅድ የተያዙ የተለያዩ የፀረ ኤች አይ ቪ/ኤድስ ስራዎች በተመደባቸው የሰው ሃይል ፤ በጀትና ጊዜ እንዲተገበሩ በርካታ ጥረቶች በክልሉ ሴክራታሪያትና በሌሎች አካላት ተደርገዋል።

በበጀት አመቱ የሕብረተሰቡን ሁለንተናዊ አቅም በማሳደግና የአመራር ብቃትን ከፍ በማድረግ ኤች አይ ቪ/ኤድስን ሁሉም አካላት የሥራቸው አንዱ አካል አድርገው እንዲቀሳቀሱ ከፍተኛ ሥራ የተከናወነ ሲሆን በተለይ የመንግስት መ/ቤቶች ገንዘብ እንዲመደብ በማድረግ የቴክኒክ ዕገዛዎች ተደርገዋል።

ኤች አይ ቪ/ኤድስን በመከላከልና መቆጣጠር ዘመቻ ዋነኛው ተግባር በፈቃደኝነት ላይ የተመሰረተ የምክርና የደም ምርመራ አገልግሎትን ማስፋፋት ፤ ቫይረሱን ከእናት ወደልጅ መተላለፍ ለመከላከል ማለትም የማኅበረሰቡን ግንዛቤ ማሳደግና አገልግሎቱን ማስፋፋት በእርግዝና ወቅት ምርመራ አድርገው ቫይረሱ በደማቸው ውስጥ ለተገኘባቸው እናቶች ቫይረሱ ወደ ጽንሱ/ልጁ እንዳይተላለፍ ለመከላከል የአገልግሎቱ ተጠቃሚ እንዲሆኑ ማድረግ፤ ድጋፍና እንክብካቤ ለሚያስፈልጋቸው እንዲያገኙ ማድረግ እንዲሁም የፀረ ኤች አይ ቪ/ኤድስ መድሃኒት ለሚያስፈልጋቸው ሰዎች ሁሉ በነፃ ማዳረስ በበጀት አመቱ የተከናወኑ ተግባራት ናቸው ።

በድጋፍና እንክብካቤ ስራዎች ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ሠዎች ማኅበራትን በማጠናከር በእነርሱ ስር የታቀፉ አባላት እንዲሁም አሳዳጊ ያጡ ሕፃናትን መሠረታዊ ፍላጎታቸውን መሠረት ያደረገ ድጋፍ እንዲያገኙ ተደርጓል።

ከተባበሩት መንግስታት የልማት ንግግራም (UNDP)፣ ከዩኒሴፍ፣ ከወርልድ ቪዥን፣ ከሲዳ፣ ከመንግስትና ሌሎች አካላት ጋር በመተባበር በክልሉ የማኅበረሰብ ውይይት ኤች አይ ቪ/ኤድስን በመከላከልና መቆጣጠር ስራ ውስጥ እንዲካተት በማድረግ ከፍተኛና ወጤታማ ሥራ ተፈፅሟል።

የተለያዩ የዩኒቨርሲቲ ድርጅቶች ኤች አይ ቪ/ኤድስ በመከላከልና በመቆጣጠር እረገድ እያደረጉ ያለውን እንቅስቃሴ አንድ ላይ በማቀናጀት የጋራ/ጥምር ዕቅድ በክልሉ በሚገኙ አምስት ወረዳዎች

ማለትም /ቃሉ ፣ ደ/ማርቆስ ከተማ አስተዳደር፣ ይልማና ዴንሳ፣ ደ/ብርሃን እና ደሴ ከተማ / የሙከራ ስራ ለማከናወን የጤና ቢሮ፣የወጣቶችና ስፖርት፣የክልሉና የየወረዳዎቹ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከ/መቆ/ጽ/ቤቶች፣የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ፣የየወረዳዎቹ ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ማህበራት ተጠሪዎች የግብርናና ትምህርት ቢሮ ተሳታፊዎች በተገኙበት ዕቅድ ተዘጋጅቷል።

የክልሉ ኤች አይ ቪ/ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ ሴክራታሪያት በቀጣይ ዘርፈ ብዙ የሆነውን የኤች አይ ቪ/ኤድስ ምላሽ የማስተባበርና የማቀናጀት ስራው የተሳካ ይሆን ዘንድ የአምስት ዓመት ስትራቴጂክ ዕቅድ ማለትም ከ1998 - 2002 ዓ.ም ድረስ የሚጠቀምበት ስትራቴጂክ ዕቅድ አዘጋጅቶ በመንቀሳቀስ ላይ ይገኛል። ይህንንም ስትራቴጂክ ዕቅድ ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስፈልገው ወጪ ብር 1.7 ቢሊዮን እንደሚሆን የተገመተ ሲሆን የክልሉ መንግስት ከፍተኛ ትኩረት በመስጠት፣ ሴክራታሪያቱም በማስተባበር፣ ሃብት በማፈላለግና አፈፃፀሙን መከታተል፣ ፈፃሚ አካላት አጋር ድርጅቶችና ህብረተሰቡ ጉልህ ተሳትፎና ምላሽ መስጠት እንደሚጠበቅባቸው ተጠቁሟል ።

1. የዋና ዋና ተግባራት አፈፃፀም

1.1. መከላከል

ኤች አይ ቪ/ኤድስን በመከላከል ረገድ በ1998 በጀት አመት በክልሉ የተለያዩ ተግባራት ተከናውነዋል። ከነዚህም ዋና ዋናዎቹ የመረጃ ትምህርትና ስርጭት፣ የመረጃ ትምህርት ቁሳቁስ ስርጭት የኮንዶም ስርጭትና አጠቃቀም፣ የአባላዘር በሽታዎችን መከላከልና ህክምና፣ በፍቃደኝነት ላይ የተመሠረተ የምክርና የደም ምርመራ እንዲሁም ከእናት ወደ ልጅ የቫይረሱን መተላለፍ መከላከል ይገኙበታል።

1.1.1. የመረጃ ትምህርትና ስርጭት እንዲሁም ቁሳቁስ ስርጭት

የኤች አይ ቪ/ኤድስ ስርጭትን በመከላከልና መቆጣጠር ተግባር ውስጥ የህብረተሰቡን ግንዛቤ ማሳደግ በዘላቂነት መስራት ያለበት ስራ ነው። በመሆኑም በበጀት አመቱ የክልሉን ህብረተሰብ ግንዛቤ ለማሳደግ በበርካታ ርዕሰ ጉዳዮች ላይ የግንዛቤ ማስጨበጫ ስራዎች ተከናውኑዋል።

በክልሉ በሁሉም ዞኖች የኤች አይ ቪ/ኤድስን መተላለፊዎችና መከላከያ መንገዶች፣ በፍቃደኝነት ላይ የተመሰረተ የምክክርና የደም ምርመራ አገልግሎት ጠቀሜታ፣ ስለድጋፊና እንክብካቤ፣ ስለአድልክና መገለል፣ የኮንዶም ማስተዋወቅ፣ ስለፀረ ኤች አይ ቪ/ኤድስ መድሃኒት አጠቃቀም፣ ከእናት ወደ ልጅ የቫይረሱን መተላለፍ ለመከላከል መደረግ ስላለበት ጥንቃቄ ወዘተ ርዕሶች ላይ በተለያዩ ዘዴዎች ለህብረተሰቡ ግንዛቤ ለማስጨበጥ ጥረት ተደርጓል።

በዚህም መሰረት በ1998 የበጀት አመት ለ12584448 ሰዎች የግንዛቤ ማስጨበጫ የፀረ-ኤድስ ትምህርት ለመስጠት ታስቦ 12398392 ያህል ሰዎች የግንዛቤ ማስጨበጫ ትምህርት አግኝተዋል። ይህም የዕቅዱን 99% መከናወኑን ያመለክታል።

በገጠሩ ህ/ሰብ እየተስፋፋ ያለውን የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ስርጭት ለመቀነስ በገጠሩ ህ/ሰብና በተለይም ሴቶች ላይ ትኩረት ተሰጥቶ እንቅስቃሴ ተደርጎአል።

የግንዛቤ ማስጨበጫ ትምህርት (ሠንጠረዥ-1)

ተቁ	ዞን	መለኪያ	የ 1998 በጀት አመት		
			እቅድ	ክንውን	%
1	ሰ/ወሎ	በቁጥር	1082427	773176	71.43
2	አዊ	"	786268	686743	87.34
3	ሰ/ጎንደር	"	1,860,000	1,800,000	96.77
4	አሮሚያ	"	477000	381923	89.14
5	ባሕር ዳር	"	500000	673699	134.74
6	ምዕ/ጎጃም	"	2350137	2467800	105.01
7	ምስ/ጎጃም	"	1406984	1414720	100.55
8	ዋግኸምራ	"	166604	254403	152.70
9	ደ/ወሎ	"	889724	599481	67.38
10	ሰ/ሸዋ	"	1200000	1375963	114.66
11	ደ/ጎንደር	"	1864304	1970484	105.70
	ድምር	"	12584448	12398392	99.33

በክልል ደረጃ የመረጃ ትምህርት ቁሳቁስ ስርጭት(ሠንጠረዥ2)

ተቁ	የመረጃ ትምህርት ቁሳቁስ አይነት	መለኪያ	ፊደካል ሥራ			አስተያየት
			ዕቅድ	ክንውን	%	
1	የተሰራጨ የማስተማሪያ ቤቶች ካሴት	ቁጥር	120	125	104	
2	የማስተማሪያ ሲዲዎች	»	120	115	95	
3	በራሪ ጽሑፍ	»	65000	71500	110	
4	ለኤግዚብሽን ዝግጅት ቻርትና ፎቶ ግራፍ	»	75	214	265	
5	በተለያዩ መጻሕፍቶች ላይ የኤች አይ ቪ/ኤድስ መልዕክቶች እንዲታተሙ ማድረግ	»	3	4	133	
6	ለመገናኛ ብዙሃን ስለ ክልሉ ኤች አይቪ ኤድስ ወቅታዊ መግለጫ መስጠት	»	4	4	100	
7	በመገናኛ ብዙሃን ስለ ክልሉ ህልውና ህልውና ህልውና ስለ ጠባቂ	»	3	3	100	
8	ፖስተር ማሳተፍ	»	70000	70000	100	
9	ቲ- ቪዲዮ በማሳተፍ ማሰራጨት	»	7000	7000	100	
10	በባህር መልዕክቶች ማስተላለፍ	»	12	23	192	
11	የድህረ ገፅ መረጃዎችን ወቅታዊ ማድረግ	»	1	1	100	
12	የአቅል መጻሕፍትን በማሳተፍ ማሰራጨት	»	3500	3900	114	

የ 1998 በጀት አመት የመረጃ ቁሳቁሶች ሥርጭት መጠን በዞን ደረጃ (ሠንጠረዥ-3)

ተቁ	ዞን	መለኪያ	እቅድ	ክንውን	%
1	ሰ/ወሎ	በቁጥር	56261	33678	59.86
2	አዊ	"	208072	75975	36.51
3	ሰ/ጎንደር	"	654,440	259,191	39.61
4	አሮሚያ	"	80769	24900	30.83
5	ባሕር ዳር	"	180000	655900	364.39
6	ምዕ/ጎጃም	"	285108	230746	80.93
7	ምስ/ጎጃም	"	558014	329071	58.97
8	ዋግክምራ	"	68647	41503	60.46
9	ደ/ወሎ	"	115406	94113	81.55
10	ሰ/ሸዋ	"	86400	134660	155.86
11	ደ/ጎንደር	"	750000	187666	25.02
	ድምር		3043117	2067403	67.99

1.1.2. የኮንዶም ከርጭት

በክልሉ የኮንዶም አጠቃቀምና ከርጭት ከአመት አመት እየጨመረ ይገኛል። በ1998 የበጀት አመት በክልሉ 10500937 ኮንዶችም ለማሰራጨት ታቅዶ 10282559 የተሰራጩ ሲሆን ከዚህ ወሰጥ በዲ.ኤ.ቲ ኢትዮጵያ በክልሉ 9034220 ኮንዶሞች እንደተሰራጩ በሪፖርት ተገልጿል። የዲ.ኤ.ቲ ጽ/ቤቶች በሁሉም ዞኖች ባለመኖሩና በዲ.ኤ.ቲ የተሰራጩ የኮንዶም ከርጭት መረጃ ዞኖቹ በትክክል ማግኘት ባለመቻላቸው የመረጃ ልዩነት ተፈራክሏል። ከዚህ ሪፖርት እንደምረዳው የኮንዶም ከርጭት መጠን ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ እንደመጣና ምንም እንኳን በጥናት የሚመለስ ቢሆንም በኮንዶም አጠቃቀም ላይ የባህርይ ለውጥ እንደመጣ ያመለክታል።

የ1998 በጀት አመት ኮንዶም ከርጭት መጠን በዞን ደረጃ (ሠንጠረዥ-4)

ተቁ	ዞን	መለኪያ	የ1998 የበጀት ዓመት		%
			እቅድ	ክንውን	
1	ሰ/ወሎ	በቁጥር	210234	170167	80.94
2	አዊ	"	136680	42908	31.39
3	ሰ/ጎንደር	"	1068000	825267	77.27
4	ኦሮሚያ	"	202044	104593	51.77
5	ባሕር ዳር	"	900000	913598	101.51
6	ምዕ/ጎጃም	"	330938	408742	123.51
7	ምስ/ጎጃም	"	398267	247840	62.23
8	ዋግኸምራ	"	166500	97931	58.82
9	ደ/ወሎ	"	620693	536592	86.45
10	ሰ/ሸዋ	"	600000	395986	66.00
11	ደ/ጎንደር	"	580000	282560	48.72
	በክልል ደረጃ		5213356	4026184	77.23

1.1.3. የአባላዘር በሽታዎች ቁጥጥር

የኤች ኦይ ቪ/ኤድስ ስርጭትን ከሚያባብሱት ጉዳዮች ዋነኛው የአባላዘር በሽታዎች በመሆናቸው በ1998 የበጀት አመት ለ 49939 ሰዎች ህክምና ለመስጠት ታቅዶ 29555 ሰዎች ህክምና አግኝተዋል። በየዓመቱ ከሚደረጉት ሪፖርቶች እንደምንረዳው የአባላዘር በሽታዎች ስርጭት እየቀነሰ መሆኑን ማዩት ተችሎአል ። ነገር ግን የመቀነሱ ምክንያት በሪፖርት አደራረግ ችግር ይሁን ወይም ደግሞ በትክክል የሽታው ስርጭት መቀነሱ መሆኑ ወደፊት በጥናት የሚረጋገጥ ይሆናል።

የአባላዘር በሽታ ሕክምና መስጠት (ሠንጠረዥ 5)

ተቁ	ዞን	መለኪያ	የ1998 የበጀት ዓመት		%
			እቅድ	ክንውን	
1	ሰ/ወሎ	በቁጥር	4775	2806	58.76
2	አዊ	"	1560	619	39.68
3	ሰ/ጎንደር	"	10170	5013	49.29
4	ኦሮሚያ	"	1966	611	31.08
5	ባሕር ዳር	"	1500	1110	74.00
6	ምዕ/ጎጃም	"	1856	1871	100.81
7	ምስ/ጎጃም	"	6514	5037	77.33
8	ዋግሽምራ	"	3238	592	18.28
9	ደ/ወሎ	"	7360	6938	94.27
10	ሰ/ሸዋ	"	6000	3216	53.60
11	ደ/ጎንደር	"	5000	1742	34.84
	በክልል ደረጃ		49939	29555	59.18

1.1.4. በፈቃደኝነት ላይ የተመሰረተ የምክርና የደም ምርመራ አገልግሎት

የኤች አይ ቪን ስርጭት ለመግታት በሚደረገው እንቅስቃሴ በፈቃደኝነት ላይ የተመሰረተ ምክርና የደም ምርመራ ዋነኛ የመከላከያ ዘዴ በመሆኑ በክልሉ አገልግሎቱን ለማስፋፋት ከፍተኛ ጥረት እየተደረገ ይገኛል። በመሆኑም በክልላችን የምክርና የደም ምርመራ አገልግሎት መስጫ ተቋማት ቀደም ብለው ከነበሩት አነስተኛ ቁጥር ወደ 152 ከፍ እንዲል ተደርጎአል። ከነዚህም ውስጥ 142 የመንግስት፣ 4 መንግስታዊ ያልሆኑ እንዲሁም 6 የግል ድርጅቶች ይገኙበታል።

በዚህም መሠረት በበጀት አመቱ በክልሉ ያሉት የምክርና የምርመራ አገልግሎት መስጫ ተቋማት በሆስፒታሎች ያሉትን ጨምሮ 152 ደርሷል። በ1998 የበጀት አመት ውስጥም በነዚህ የምክርና የደም ምርመራ አገልግሎት መስጫ ተቋማት ለ ሰዎች አገልግሎት ለመስጠት ታቅዶ 128619 ያህል ሰዎች አገልግሎቱን አግኝተዋል። ካለፈው አመት ተመሳሳይ ወቅት ጋር ሲነፃፀር አፈፃፀሙ በ32483 ሰዎች ብልጫ አሳይቷል። ጭማሪውም በፐርሰንት 38% ሆኖ እናገኘዋለን።

የምክርና የደም ምርመራ አገልግሎት ካገኙት ሰዎች ውስጥ 15.9% ቫይረሱ በደማቸው ውስጥ ተገኝቷል ።

በፍቃደኝነት ላይ የተመሰረተ የምክርና ደም ምርመራ አገልግሎት በዞን ደረጃ (ሠንጠረዥ 6)

ተቁ	ዞን	መለኪያ	የ 1998 በጀት አመት			ቫይረሱ ተገኝባቸዋል ሰዎች		
			እቅድ	ክንውን	%	ወ	ሴ	ድምር
1	ሰ/ወሎ	በቁጥር	22013	10286	46.73	1050	807	1857
2	አዊ	"	8420	4280	50.83	146	241	387
3	ሰ/ጎንደር	"	23,515	20,846	88.65	1801	2081	3882
4	ኦሮሚያ	"	4200	3414	35.31	119	174	293
5	ባሕር ዳር	"	17500	10835	61.91	1165	1354	2519
6	ምዕ/ጎጃም	"	8874	5841	59.14	296	313	599
7	ምስ/ጎጃም	"	14525	9059	62.37	597	742	1339
8	ዋግኸምራ	"	4000	658	16.45	65	86	151
9	ደ/ወሎ	"	58000	39549	68.19	2882	3126	6008
10	ሰ/ሸዋ	"	38000	14896	39.20	804	1904	2706
11	ደ/ጎንደር	"	12000	8855	73.79	587	656	1243
	ድምር	"	211047	128619	61.57	90502	11482	20984

በ1998 በጀት አመት በፍቃደኝነት ላይ የተመሰረተ የምክርና የደም ምርመራ አገልግሎት ከአለፉት አመታት ጋር ሲነፃፀር ከፍተኛ የሆነ የአፈፃፀም ዕድገት መመዘገቡን መረጃዎች ይጠቁማሉ ። ከክልሉ የህዝብ ብዛት አንፃር ሲመዘን የተመዘገበው ወጠ ላይ አነስተኛ ቢመስልም ከተፈጠረው የባህሪ ለውጥ አንፃር ሲታይ ደግሞ አፈጻፀሙ ከፍተኛ ነው ።

1.1.5 ደህንነቱ የተጠበቀ የደም አቅርቦት

በ1998 የበጀት አመት ደህንነቱ የተጠበቀ የደም አቅርቦት ለማከሄድ በተደረገው ጥረት በ4 ሆስፒታሎች(ባህር ዳር፣ በጎንደር፣በደሴና ደ/ታቦር) 4599 ሰዎች የደም ልገሳ አድረገው 3.8 በመቶው ቫይረሱ ተገኝቶባቸዋል።

1.1.6 ከእናት ወደ ልጅ የቫይረሱን መተላለፍ መከላከል

በክልሉ በ34 የጤና ድርጅቶች የኤች ኤይ ቪ ቫይረስ ከእናት ወደ ልጅ እንዳይተላለፍ የመከላከል ጥረት እየተደረገ ይገኛል። በዚህም መሠረት 10393 ያህል እናቶች የምክር የአገልግሎቱ ተጠቃሚዎች ሆነዋል። አፈፃፀሙ ከአለፈው አመት ተመሳሳይ ወቅት ጋር ሲነፃፀር በ4394 ቁጥር ብልጫ አሳይቷል። አገልግሎቱን ካገኙት መካከል 5231 የደም ምርመራ ያደረጉ ሲሆን ከእነዚህም ውስጥ 403 ቫይረሱ በደማቸው ውስጥ ተገኝቷል። ቫይረሱ ከተገኘባቸው ውስጥ 242 እናቶችና 126 ሕፃናት የመከላከያ መድሃኒት አግኝተዋል።

የቫይረሱን ከእናት ወደ ልጅ እንዳይተላለፍ ለመከላከል የምክር አገልግሎት ተጠቃሚ የሆኑ እናቶች (ሠንጠረዥ 7-)

ተቁ	ዞን	መለኪያ	የ1998 የበጀት ዓመት		
			እቅድ	ክንውን	%
1	ሰ/ወሎ	በቁጥር	1215	727	60
2	አዊ	"	-	-	-
3	ሰ/ጎንደር	"	1181	2038	172
4	አሮሚያ	"	49	258	59
5	ባሕር ዳር	"	1200	1305	109
6	ምዕ/ጎጃም	"	1250	773	62
7	ምስ/ጎጃም	"	1250	610	49
8	ዋግኸምራ	"	-	88	-
9	ደ/ወሎ	"	5003	2264	45
10	ሰ/ሸዋ	"	1750	272	15.
11	ደ/ጎንደር	"	450	1698	377
	ድምር		13348	10033	75

2. ድጋፍና እንክብካቤ

2.1 ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ፣ ወላጆቻቸውን ያጡና ተጋላጭ ህፃናትና ልጆች

ኤች አይ ቪ/ኤድስ እያደረሰ ያለውን የማህበራዊ፣ኢኮኖሚያዊና የስነ-ልቦና ጉዳት ለመቀነስ ቅድሚያ ከሚሰጣቸው ተግባራት አንዱ ድጋፍና እንክብካቤ በመሆኑ በክልሉም በስፋት እየተሰራበት ይገኛል።

በኤች አይ ቪ/ኤድስ ተጠቂ የሆኑትን ሰዎችና ከዚህ ጋር በተያያዘ ወላጆቻቸውን ያጡ እንዲሁም ተጋላጭ የሆኑ ህፃናትና ልጆችን መሠረታዊና ዘላቂነት ያላቸው የድጋፍ አይነቶችን በበርካታ ፈፃሚ ድርጅቶች አማካኝነት እንዲደርሳቸው ጥረት እየተደረገ ይገኛል።

በበጀት አመቱ ለ8485 ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ወገኖችና 44277 ወላጆቻቸውን በኤድስ ምክንያት ላጡና ተጋላጭ ለሆኑ ህፃናት መሠረታዊ ፍላጎታቸውን በማሟላት፣የትምህርት ቁሳቁስ ድጋፍ በማድረግ፣ የገቢ ማስገኛ እንቅስቃሴ እንዲያካሂዱ እገዛ በማድረግ፣ የቤት ለቤት እንክብካቤ በማድረግ፣ የተደራጁ ማህበራትን የሰው ሃይልና የማቴሪያል እገዛ በማድረግ ... ወዘተ ስራዎች ተሰርተዋል።

መሠረታዊ ፍላጎቶቻቸውን ከማሙዋላት ባሻገር ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ሠዎችና ወላጆቻቸውን ያጡ ህፃናት በዘላቂነት እራሳቸውን ሊያስተዳድሩበት በሚያስችላቸው ልዩ ልዩ የገቢ ማስገኛ ተግባራት እንዲሰማሩ ተደርጎአል። ከገቢ ማስገኛ ስራዎች ውስጥም የዳቦ መጋገሪያ፣የበግና የፍየል እርባታና ማድለብ፣የወተት ላም እርባታ፣የዶሮ እርባታ፣የክብት ማድለብ፣የሐር ትል፣በጉዋሮ አትክልት፣በትራንስፖርት ዘርፍ (ጋሪ፣ሞተር ብስክሌት፣ሚኒባስ)፣መብራት በሌለባቸው ወረዳዎች ጀኔራተር፣ሻወር፣ስቴሽነሪና ፎቶ ኮፒ ማሽን፣ሊስትሮ (4000 ቁጠባ)፣በርካታ የሽቀጣሽቀጥ ሱቆች፣ፀጉር ቤት፣ቴሌ ሴንተር...ወዘተ ይጠቀሳሉ።

የገቢ ማስገኛ ስራዎች ውጤታማ እንዲሆኑ በልዩ ልዩ የገቢ ማስገኛ ስራዎች ላይ ሥልጠና ተሰጥቶአል።

በገቢ ማስገኛ ስራዎች በመሰማራታቸው የተረጅነት ስሜት እየቀነሰ መምጣቱ፣በማህበር በስፋት መደራጀታዊ፣የስነልቦና መረጋጋት መፈጠሩ፣በስራቸው ወላጆቻቸውን ያጡ ህፃናትን ይዘው በመንከበክብ ላይ መሆኑ፣ ትርፋማ በመሆን ነሮአቸውን በተሸለ ደረጃ እየመሩ መሆኑ ...ወዘተ

የታዩና ሊጠናከሩ የሚገባቸው ለወጣቶች ናቸው። ይህ ጅምር እየተደረገ ያለውን የድህነት ቅነሳ ፕሮግራም የሚደግፍ በመሆኑ ወደፊት ተጠናክሮ የቀጥላል።

በተጨማሪም የአለም የምግብ ፕሮግራም በባ/ዳር፣ በደሴ፣ በጎንደርና በደብረብርሃን ለ3524 ከቫይረሱ ጋር ለሚኖሩ ወገኖች፣ ለ9112 ወላጆቻቸውን ላጡ ሕፃናት እና ለ146 ቤት ለቤት ተንከባካቢዎች ወርሃዊ የምግብ ድጋፍ ለማድረግ ዝግጅቱን አጠናቅቋል። ተጠቃሚዎችም በዕድሮችና የሚመረጡ ሲሆን አስፈጻሚ አካላትም ተስፋ ጎህ ማኅበርና ኦሳ ይሆናሉ።

ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ሰዎች ማህበራት ቁጥር መበራከትና ከ10 ወደ 75 ከፍ ማለቱና በወስጣቸውም 8485 አባላትን በማካተት በመከላከሉ፣ በድጋፍና እንክብካቤ ስራዎች ላይ ተሰማርተው ከፍተኛ አስተዋፅኦ እያደረጉ ይገኛሉ። የክልሉ ሴክራታሪያትም ለነዚህ ማህበራት አቅም ለማጎልበት ከተለያዩ አጋር ድርጅቶች ጋር በቅንጅት በገንዘብ፣ በሰው ሃይልና በቁሳቁስ እንዲጠናከሩ ተደርጎአል።

የድጋፍና እንክብካቤ አገልግሎት ወላጆቻቸውን ላጡ ሕፃናት በዞን ደረጃ (ሠንጠረዥ 8)

ተቁ	ዞን	መለኪያ	የ1998 የበጀት ዓመት		%
			እቅድ	ክንውን	
1	ሰ/ወሎ	በቁጥ	2414	3451	126.38
2	አዊ	"	1715	2954	172.24
3	ሰ/ጎንደር	"	4348	4900	112.70
4	ኦሮሚያ	"	2489	4426	177.82
5	ባሕር ዳር	"	3000	4715	157.17
6	ምዕ/ጎጃም	"	2501	3811	152.38
7	ምስ/ጎጃም	"	2906	3854	122.30
8	ዋግኸምራ	"	1246	838	67.26
9	ደ/ወሎ	"	4848	5955	122.83
10	ሰ/ሸዋ	"	3201	5883	183.79
11	ደ/ጎንደር	"	2900	3486	120.21
	ጅምር		31568	44277	140.84

ከቫይረሱ ጋር ለሚኖሩ ወገኖች የተደረገ ድጋፍና እንክብካቤ (ሠንጠረዥ 9)

ተቁ	ዞን	መለኪያ	የ1998 የበጀት ዓመት		
			እቅድ	ክንውን	%
1	ሰ/ወሎ	በቁጥር	603	526	87.23
2	አዊ	"	858	416	48.48
3	ሰ/ጎንደር	"	1865	2343	125.63
4	ኦሮሚያ	"	450	104	23.11
5	ባሕር ዳር	"	800	967	120.88
6	ምዕ/ጎጃም	"	537	633	118
7	ምስ/ጎጃም	"	500	495	96
8	ዋግኸምራ	"	100	111	111.00
9	ደ/ወሎ	"	1956	1886	96.42
10	ሰ/ሸዋ	"	500	645	129.00
11	ደ/ጎንደር	"	560	659	117.68
	ድምር		8729	8785	859.43

2.2 የቤት ለቤት እንክብካቤ አገልግሎት አሰጣጥ ስልጠናዎች

የቤት ለቤት እንክብካቤ አገልግሎት አሰጣጥ ስልጠና በኩልም ለ1419ሰዎች ስልጠና ለመስጠት ታቅዶ 1247 ሰዎች ስልጠናው ተሰጥቷል። የዕቅዱ 87.8% ተፈጽሟል። ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ቫይረስ ጋር ለሚኖሩ ወገኖች የተጠናከረና ቀጣይነት ያለው የቤት ለቤት እንክብካቤ አገልግሎት እንዲሰጥ የሚያስችል ስልጠና በመሆኑ በቀጣይም ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ሰዎች ማህበርና በሌሎች አካላት ትልቅ ትኩረት የሚሰጠው ተግባር ነው።

በክልሉ ሴክራታሪያት፣ በኤፍ ኤች አይ እና በኦሳ ትብብር በባሕር ዳር፣ ጎንደርና ደሴ ከተሞች አልጋ ላይ ለዋሉ 1012 ሕመማን የሚሠጠው የቤት ለቤት እንክብካቤ አገልግሎት በአርያነቱ ተጠቃሽ ነው።

2.3 የፀረ ኤች አይ ቪ መድሃኒት ህክምና

መንግስት የፀረ-ኤች.አይ.ቪ. መድሃኒት በነፃ በማቅረቡ፣ በፈቃደኝነት ላይ የተመሰረተ የምክርና የደም ምርመራ አገልግሎት እየተስፋፋ በመምጣቱ እንዲሁም ከዚህ ቀደም የነበረው አድልኮና መገለል የግንዛቤ ሁኔታ መሻሻል በማሳየቱ የፀረ ኤች አይ ቪ መድሃኒት ተጠቃሚዎች ቁጥር ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ ይገኛል። በመሆኑም በ1998 የበጀት አመት 8742 ሰዎች የአገልግሎቱ ተጠቃሚ የነበሩ ሲሆን የወሰኑ ሰዎች በመሞታቸውና በማቋረጣቸው 6974 ሰዎች ብቻ እስከ

በጀት አመቱ መጨረሻ ተጠቃሚ ሆነዋል።ይሁን እንጅ በክልሉ ጤና ጥበቃ ቢሮ ለ1998 ከተያዘው ዕቅድ ጋር ሲነፃፀር የተጠቃሚዎች ቁጥር አነስተኛ እንደሆነ ለመረዳት ተችሎአል። ለዚህም እንደምክንያት የሚጠቀሰው አገልግሎቱ በተወሰኑ ተቆማት ብቻ መሰጠቱ፣ በከፍተኛ የጠጋና ባለሞያዎች ብቻ አገልግሎቱ መሰጠት መጀመሩ ቅስቀሳው በስፋት አለመደረጉ፣ በመድሃኒቱ ዙሪያ የተሳሳቱ አመለካከቶች መኖርና አሁንም ማግለልና መድሎው ይደርስብናል በሚል ፍርሃት የተጠቃሚዎችን ቁጥር አነስተኛ ካደረጉት ምክንያቶች ትቁቶኛ ናቸው።

3. የአቅም ግንባታ ሥራዎች

የክልሉ ኤች ኤይ ቪ/ኤድስ መከ/መቆ/ሴክራታሪያት ወረርሽኝን ለመከላከል ትኩረት ሰጥቶ ከሚተገብራቸው ሥራዎች የአቅም ግንባታ ሥራ አንዱ ቁልፍ ተግባር ነው።

በ1998 የበጀት ዓመት ከተለያዩ ረጅ ድርጅቶች የሚገኘውን በጀት ውጤታማ በሆኑ ተግባራት ላይ ለማዋል ለተለያዩ ፈፃሚ አካላት የተለያዩ የመፈፀም አቅም ማጠናከሪያ ስልጠናዎች ተሰጥተዋል። ሥልጠናዎች በዕቅድ እየተደገፉ በክልል በዞንና በወረዳ ደረጃ ተተግብረዋል።

በ1998 የበጀት አመት በዕቅድ ተይዘው ከተከናወኑት ዋና ዋና የሥልጠና አይነቶች መካከል ፦

- የማህበረሰብ ውይይት
- የሜይንስትራሚግ
- የገቢ ማስገኛ
- የቤት ለቤት እንክብካቤ አገልግሎት አሰጣጥ
- የሕይወት ክህሎት
- የፕሮጀክት ዝግጅት ወዘተ በግንባር ቀደምት ይጠቀሳሉ።በበጀት አመቱ መጨረሻ አከበባ ኢምፓክት ከሚባል አገር በቀል ድርጅት በተገኘ የበጀት ድጋፍ ለ86 ክልል የዞንና ወረዳ ባለሞያዎች 12 ቀን የፕሮጀክት ዝግጅት ስልጠና የተሰጠ ሲሆን ከሰልጣኞች መካከልም 7 ሰዎች ነበሩ ። በበጀት አመቱ በተባበሩት መንግስታት የልማት ድርጅት በኩል የማህበረሰብ ውይይትን የበለጠ ለማጠናከር ታስቦ ለ19 ሰዎችም የሥራ አመራር ስልጠና በ3 ዙር ተሰጥቷል ። ለ12 ሰዎች ክልል አቀፍ የአመራር የአሰልጣኞች ስልጠና በበጀት አመቱ በ6 ዙር ተሰጥቷል ።

1998 በጀት አመት በተለያዩ አካላት ታቅደው የተፈፀሙ የስልጠና አይነቶች (ሠንጠረዥ 10)

ተቁ	የሥራ ዝርዝር	መለኪያ	የ 1998 በጀት አመት		
			እቅድ	ክንውን	%
1	የቤት ለቤት እንክብኝቤ አሰጣጥ ስልጠና	በቁጥር	1227	1450	118.17
2	የአቻ ለአቻ ትምህርት ስልጠና	"	1952	9252	473.98
3	የገቢ መስገኛ ሥራ ስልጠና	"	2432	732	30.10
4	የሕይወት ክህሎት ስልጠና	"	3421	5984	174.92
5	የሚይዝነት ሪሚንግ ስልጠና	"	918	695	75.71
6	የማህበረሰብ ወይይት ስልጠና	"	4164	3831	78.51
7	የባህሪ ለውጥ ስርዓት ስልጠና	"	2286	6345	277.56
8	የፕሮጀክት ዝግጅትና አስተዳዳሪ ስልጠና	"	602	86	14.29
	ድምር	"	17002	28375	166.89

3.1 የማህበረሰብ ወይይት

በሃገር አቀፍ ደረጃ የወጣውን የኤች.አይ.ቪ/አድስ ስትራቴጅና የህዝብ ማቀጣጠያ ሰነድ መስፈፀሚያ ስልት የሆነው የማህበረሰብ ወይይት በክልላችን በ47 ወረዳዎች ውስጥ በ441 ጣቢያዎች ተጀምሮ እየተካሄደ ይገኛል። በነዚህ ጣቢያዎችም ከ31000 በላይ ተሳታፊ ይገኛል። ይህ ፕሮግራም በክልላችንም ሆነ በሌሎች ክልሎች እንደተሞከረው ለኤች.አይ.ቪ/አድስ መከላከልና መቆጣጠር ብቻ ሳይሆን በማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ እንዲሁም በባህላዊ ጉዳዮች ላይ በመወያትና ችግሮችን በመለየት አካባቢያዊ መፍትሄ በመስጠት ለምናካሂደው የልማት እንቅስቃሴ ወጤታማ ፕሮግራም እንደሆነ ተረጋግጦአል።

በ1998 በክልሉ የማህበረሰብ ወይይት ተጀምሮ በሚካሄድባቸው 47 ወረዳዎች ኤች አይ ቪ/አድስን ለመከላከልና ለመቆጣጠር የሚያስችል ከፍተኛ የሆነ የባሕሪ ለውጥ አመላካች ሁኔታዎች ተፈጥሯል። ማህበረሰቡ በሚያደርጋቸው የፀረ ኤድስ ሥራ ወይይቶች ከፍተኛ የሆኑ በባሕሪ ለውጥ አመለካከቶች ተመዝግበዋል። ለአብነትም ያህል፡-

- በርካታ የተሳሳቱ አመለካከቶች ተለይተዋል
- በብዙ ቦታዎች ያለቅድመ ምርመራ ጋብቻ እንዳይፈፀም ወሳኔ ላይ መድረስና ተግባራዊ እየተደረገ መሆኑ

- የማግለልና መድሎ ድርጊቶች እንዲቀንሱ አስተዋፅኦ ማድረግ
- በአካባቢ ሃብት የድጋፍና ክብካቤ አገልግሎት ለተለያዩ ወገኖች መስጠት መጀመሩ
- የኤች አይ ቪ ጉዳይ ሕብረተሰቡ የሚመለከተው መሆኑን ማመኑና የተጠናከረ ቀጣይነት ያለው ጥረት ማድረግ መጀመሩ
- ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን በዘላቂነት ለመከላከል በማህበር መደራጀታቸው
- የጤና አገልግሎቶች ተጠቃሚ ቁጥር እንዲጨምር ማድረግ (VCT, ART, PMTCT, STIs)
- በኮንዶም ላይ የነበረው የተሳሳተ አመለካከት እየቀነሰ መምጣቱ
- ለኤች አይ ቪ/ኤድስ የሚያጋልጡ ጎጆ ልማዳዊ ድርጊቶችን እንዲቀረፍ ጥረት መደረግ
  - የሴት ልጅ ግርዛት
  - ያለዕድሜ ጋብቻ
  - ውርስና ዋርሳ
  - ቅምጥ
- በስነ ወሲብ ዙሪያ በግልፅ ውይይት መጀመሩ ወዘተ... የሚሉት ይገኙበታል።

በዚህም መሠረት ይህን ፕሮግራም በክልሉ ውስጥ ባሉ ወረዳዎችና ቀበሌዎች ለማስፋፋት የአብክመ ኤች አይቪ ኤድስ መከ/መከ ሴክራታሪያት ፣ክክልሉ ጤና ጥበቃ ቢሮና ከተባበሩት መንግስታት የልማት ፕሮግራም ጋር በመተባበር ለ317 የተለያዩ ባለሙያዎች የአሰልጣኞች ስልጠና ለ3524 የጤና ኤክስቴንሽን ሠራተኞች የአመቻቸው ስልጠና ተሰጥቷል።

ይሁን እንጂ ይህን ፕሮግራም በስፋት ለማካሄድ የገንዘብ ድጋፍ ለማድረግ ቃል የገቡልን ድርጅቶች በጀቱን ሊለቁ ባለመቻላቸው ማካሄድ አልተቻለም። ሆኖም ግን በተወሰኑ ወረዳዎች ከመንግስት መደበኛ በጀት በመጠቀም ፕሮግራሙ ተጀምሮአል።

ካመጣዉ ዉጤት አንፃር በሚቀጥሉት ዓመታትም ይህን ፕሮግራም አጠናክሮ ለመቀጠል ሴክራታሪያቱ በጀት ከተለያዩ ረድዔት ድርጅቶች እያፈላለገ ቢሆንም በአካባቢ ሃብትና ከመንግስት መደበኛ በጀት መታገዝ ያለበት በመሆኑ የክልሉ መንግስት ከወዲሁ ትኩረት ሰጥቶ በጀት ሊመድብ ይገባዋል።

የአሰልጣኞችና የአመቻቸው ስልጠና ተሳታፊዎች ብዛት (ሠንጠረዥ 11)

የስልጠና አይነቶች	የሥልጠና ቦታዎች	የሠልጣኝ ብዛት			የፋይናንስ አፈፃፀም		
		ዕቅድ	ክንውን	%	ዕቅድ	ክንውን	%
የአሠልጣኞች ስልጠና	ባሕር ዳር	185	190	103	331490.00	304260.06	92.
	ደሴ	138	127	92	259103.00	163219.33	63
	1.ገዕዥ ድምር	323	317	98	590593.00	467479.39	79
የአመቻቸው ስልጠና	ጎንደር	634	633	99.8	331604.00	216671.60	66
	ደ/ታቦር	381	380	99.7	211815.00	136529.00	64
	ባ/ዳር	411	411	100	222941.00	139460.00	62
	ደ/ማርቆስ	581	579	99.7	309039.00	226311.00	72
	ወልዲያ	462	462	100	247301.40	194861.00	78.8
	ደሴ	572	560	97.9	307046.00	186181.00	61
	ደ/ብርሃን	502	499	99.4	271624.00	173699.00	64
	2.ገዕዥ ድምር	3543	3524	99.5	1901370.4	1273712.6	68
	ድምር 1+2	3866	3831	99	2491963.40	1741191.99	70
	የፃፉ ማሰልጠኛ ተቋማት የጋራ ወጭ				118857.10	118857.10	100
	ጠ/ድምር				2610820.5	1860049.09	71.2

3.2 ሜይንስትራሚንግና ፖርትፖርት

3.2.1 ሜይንስትራሚንግ

በ1998 በጀት አመት የመንግስት ሴክተር መ/ቤቶች ካለፉት አመታት በተሻለ መልኩ የተለያዩ የፀረ ኤድስ ተግባራት እንዲፈፀሙ ታስቦ ለሴክተር መ/ቤቶች ተወካዮች የሜይንስትራሚንግ ስልጠና ተሰጥቷል።

ለ105 ሰዎች የአስልጣኞች ስልጠና በክልል ደረጃ የተሰጠ ሲሆን ተሳታፊዎች ከክልል ከዞንና ከወረዳ ሴክተር መ/ቤቶች የተመለሱ ነበሩ። ሥልጠናው ለሴክተር መ/ቤቶች ከፍተኛ አቅም ይፈጥራል ተብሎ ይታሰባል። በዚህም መሠረት በዞኖችና በወረዳዎች በ1998 በጀት አመት ውስጥ የተለያዩ አካላት የፀረ ኤድስ ሥራዎችን ከመደበኛ ሥራቸው ጋር አካተውና ከፍተኛ ትኩረት ሠጥተው አንዳንቀሳቀሱ ለተለያዩ የመንግስት ሴክተር መ/ቤቶችና ሌሎች አካላት የሜይንስትራሚንግ ሥልጠና ለ629 ሰዎች ተሰጥቷል። ይህም የዕቅዱን 73.6% መፈፀሙን ያመለክታል።

ከዚህ ሥልጠና ባሻገር የተለያዩ የአቅም ግንባታ ሥራዎች ተካሄደዋል። ሦስት ኮምፒዩተሮች ተገዝተው ለሦስት ሴክተር መ/ቤቶች ለወባስ፣ ባ/ዳር ዩኒቨርሲቲ እና ሰራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ/ ተሰጥተዋል።

በክልልም ሆነ በወረዳዎች የተወሰኑ ሴክተሮች ኤድስ ፈንድ እያቋቋሙ ሲሆን በቢሮ ደረጃ 15 ሴክተሮች ሁሉም ባይሆኑም በወረዳዎችና በዞኖች እየተመሠረተ እንደሆነ ለአብነትም በምስ/ጎጃም ዞን በሁሉም ወረዳዎች የተቋቋመ እንደሆነ ለማወቅ ተችሎአል።

በአጠቃላይ በ1998 የበጀት ዓመት በሴክተር መ/ቤቶች የሚካሄደው የፀረ ኤድስ ተግባራት ሲመዘን የተከናወኑ ተግባራት ዝቅተኛ እንደሆነ ለመገምገም ተችሏል።

የሴክተር መ/ቤቶች የፀረ ኤድስ እንቅስቃሴ የተጠናከረ አለመሆኑን ከሚጠቀሙ ምክንያቶች አንዱ ከሴክሬታሪያቱ በቂ በጀት ለሁሉም ሴክተር መ/ቤቶች አለመለቀቁ ይጠቀሳል።

ሌላው በበጀት ዘመኑ ሁሉም ሴክተር መ/ቤቶች ከመደበኛ በጀታቸው 2% ለፀረ ኤድስ ሥራ ማስፈፀሚያ እንዲመደቡ በመንግስት በኩል የተገለጸ ቢሆንም ከጥቂት ሴክተር መ/ቤቶች በስተቀር ለጉዳዩ ትልቅ ትኩረት ባለመስጠታቸው የተነሳ የፀረ ኤድስ ሥራዎችን አፈፃፀም ዝቅተኛ አድርጎታል። ስለዚህ በቀጣይ ሁሉም ሴክተር መ/ቤቶች ከሴክሬታሪያቱ የሚመደበውን በጀት ብቻ ሳይመለከቱ ኤድስ ፈንድ ማቋቋም 2% ከመደበኛ በጀት መድበው ሊንቀሳቀሱ ይገባል። የሴክተር መ/ቤቶች እቅድ አፈፃፀም እንደሚከተለው በሰንጠረዥ ቀርቧል።

የሴክተር መ/ቤቶች አፈፃፀም (ሠንጠረዥ 12)

ተ.ቁ	መ/ቤት	ከሴክተር ተጠቃሚ የተመደበ በጀት	ታቅደው የተፈፀመ ተግባራት	አስተያየት
1	ጤና ቢሮ	24,652,166.27	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ለ141 ጤና ኬላ ግንባታ፣ የጤና ኤክስፕሪት ስልጠና፣ የ3 ቪ.ሲ.ቲ ማዕከላት ግንባታ 	ቢሮው በቂ ሪፖርት ሊያቀረብ አልቻለም።
2	ቱሪዝም ኮሚሽን	-	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ለ50 ወንዶችና ለ 8 ሴቶች በድምሩ ለ58 ሰዎች የፀረ ኤድስ ት/ት ተሠጥቷል ♦ ከሠራተኞቹ ደመወዝ እየተዋጣ ለ 1 ሴት ሰራተኛ ድጋፍ እየተደረገ ነው ♦ ለ2050 ሰዎች በመ/ቤቱ የግንዛቤ ማስጨበጫነት ተሠጥቷል። 	ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን ማይንስትሪም በማድረግ በራሳቸው ወጭ የተሰራ
3	ማህበራዊ ዋስትና	-	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ለመ/ቤቱ 60 ሰራተኞች (ወ- 37 ሴ - 23) የፀረ - ኤድስ ትምህርት ተሠጥቷል። ♦ ኤድስ ፈንድ ተቋቁሟል። 	«
4	ማስታወቂያ ቢሮ	-	<ul style="list-style-type: none"> ♦ በቪዲዮ የተደገፉ ትምህርት ለ52 ወንድና ለ24 ሴት ሰራተኞች ትምህርት ተሠጥቷል። ♦ ከሠራተኞች በር 1054 ለተስፋ ጎህ ገቢ ተደርጓል ♦ በሬድዮ (ደሴ፣ ጎንደር፣ ደ/ማርቆስ) በአዲስ ዙሪያ ት/ት ተሠጥቷል። ♦ የፀረ ኤድስ መልዕክት ያነገቡ የተለያዩ መረጃዎች ለሕ/ሰቡ ተሠራጭተዋል። 	«
5	ኢንቨስትመንት	5192.00	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 132 ብሮሽሮች ተዘጋጅተው ተሠራጭተዋል ♦ የኤድስ ፈንድ ተቋቁሞ ብር 1098 ተሰብስቧል 	930 ብር ለአንድ ሰራተኛ ድጋፍ ተደርጓል።
6	ብዙሃን መገናኛ	893315	<ul style="list-style-type: none"> ♦ በበኩር ጋዜጣ ትውልድ ይዳን በሚል ርዕስ መረጃዎች እየተዘጋጁ ለተለያዩ አካላት ተሠራጭቷል ♦ በሬዲዮ ጣቢያው የተለያዩ የፀረ ኤድስ ኘሮግራሞች ተላልፈዋል። የማህበረሰብ ወይይት በቴሌቭዥን ጣቢያው ሽፋን ተሠጥቷል። ♦ በአማራ ቴሌቪዥን በየሳምንቱ አዝናኝና አስተማሪ የሆኑ ፕሮግራሞች ተላልፈዋል ♦ ለሚዲያ ባለሙያዎች ስልጠናዎች ተሰጥተዋል ♦ የተቆሙን አቅም በቁሳቁስ እንዲሙዋላ ተደርጎአል 	- ከድርጅቱ በጀት ብር 25740 ለበኩር ጋዜጣ ብር 72930 በሬዲዮ ለሚዘጃ የፀረ ኤድስ ዘገባዎች ወጪ ተደርጓል።

ተ.ቁ	መ/ቤት	ከሴክራታሪት የተመደበ በጅት	ታቅደው የተፈጸመ ተግባራት	አስተያየት
7	ሠማገብ	100000.00	◆ ለ362 ወላጅ ሳጡ ሕፃናት ድጋፍ ተደርጓል	
8	ሲቪል ሰርቪስ		◆ ለመ/ቤቱ ሠራተኞች የፀረ ኤድስ ትምህርት ተሠጥቷል	
9	ሴቶች ጉዳይ	90344.00	◆ ሴቶች ልጃገረዶችና ኤች አይ ቪ/ኤድስ በሚል ርዕስ 204 ሰዎች የተሳተፉበት አውደ ጥናት ተካሂዷል።	
10	ጥቃቅናን አነስተኛ የንግድ ሥራዎች	-	◆ የፀረ ኤድስ ትምህርት ያገገቡ ሦስት አይነት በራሪ ወረቀቶች ተዘጋጅተው ተሠራጭቷል። ◆ ለ140 የመ/ቤቱ ሠራተኞች ሥልጠና ተሠጥቷል ◆ በንግድ ምክር ቤቶች በኩል የፀረ ኤድስ ሥራ እንዲተገበር ጥረት ተደርጓል	
11	የሕብረት ሥራ ማህበራት ማስፈሪያ	-	◆ ቢሮው ቮካን ለኢትዮጵያ በማስተባበር 29549 ወንድና ለ2738 ሴቶች የፀረ ኤድስ ትምህርት የ5ቀን ስልጠና ተሠጠቷል። ተሳታፊዎችም 9 ወረዳና ከ67 የህብረት ሥራ ማህበራት የተመለሱ ናቸው።	በቮካ ኢትዮጵያ ድጋፍ የተከናወነ
12	ትምህርት	1400000.00	◆ የሥራ ላይ ፖሊሲ ረቂቅ መመሪያ ተዘጋጅቷል ◆ በ23 የትምህርት ተቋማት የፀረ ኤድስ ትምህርት የሚሠጥባቸው ሚኒ ሚዲያ ◆ የማህበረሰብ ውይይት ወረዳዎች (ፎገራ መቁትና ሜጫ) ለመጀመር 66 ሰዎች ስልጠና ተሠጥቷል። ◆ 42 የፀረ ኤድስ ክበባት አባላት የአቻ ለአቻ ስልጠና ተሠጥቷል	
13	ፍትህ	-	◆ ለ169311 ሰዎች በንቃተ ህግና አዲስ ዙሪያ ስልጠና ተሠጥቷል።	ወጭ አይጠይቅም
14	ግብርናና ገጠር ልማት	75000.00	◆ 45 የልማት ጣቢያ ሰራተኞች የባሕሪ ለውጥ ስርፀት ስልጠና ተሠጥቷል።	
15	የክልሉ ሴቶች ማህበር	18008.00	◆ ክልላዊ ጉባኤ ሲያ ዘጋጁ የገንዘብ ድጋፍ ከማድረግ ባሻገር ለግማሽ ቀን ከቀበለ ጀምሮ ለተገኙ 400 የሴቶች አመራር አባላት ስለ ሥነ ምግብና ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ጽሑፍ በማቅረብ ውይይት ተደርጓል። ጠቃሚ ጉዳዮች ተነስተው በዚህ መዋቅር ከሰ ጾታዎች ተጋላጭነት አንጻር አ ጾታ.አይ.ቪ /ኤድስ ሜይንስትሪም መደረግ እንዳለበትና ከሰ ክሬታሪያቱ ጋር ተቀራርቦ በቅንጅት መሰራት እንዳለበት ስምምነት ላይ ተደርጏል ።	

ተ.ቁ	መ/ቤት	ከሴክራታሪት የተመደበ በጀት	ታቅደው የተፈፀመ ተግባራት	አስተያየት
16	የገጠር መጠጥ ውሃ አቅርቦት	-	◆ በስራ ቦታ ላይ አ.ች.አይ.ቪ /ኤ.ድስን ሜይንስትሪም ማድርግ በሚል ርዕስ ለሠራተኞቹ እንድናቀርብ በጠየቀው መሰረት ለግማሽ ቀን ለ20 ከፍተኛ ሃላፊዎችና ሠራተኞች በተገኘ ብት ስልጠና ተሰጥቷል።	በሴክራታሪያቱ የተደረገ የነክኒክ ድጋፍ
17	ባ/ዳር ዩኒቨርሲቲ	-	◆ ለ60 የፖሊ. ቴክኒክና ዋናው ግቢ የአስተዳደር ሰራተኞች የግማሽ ቀን ወቅታዊ አ.ች.አይ.ቪ /ኤ.ድስ ሁኔታና ሜይንስትሪም በማድርግ ምን እንደሚጠበቅባቸው ቅስቀሳ ተደርጓል	«
18	የአስተዳደርና ፀጥታ ጉዳዮች ቢሮ	-	◆ የፖሊስ ኮሚሽን የማሪያ ቤቶች አስተዳደርና የሚሊሽያ ጽ/ቤት የመለዩ ለባሽና ሲቪል ሠራተኞች በተገኙበት ለ100 ተሳታፊዎች ወቅታዊ የአ.ች.አይ.ቪ /ኤ.ድስ ሁኔታን በማሳየት የመለዩ ለባሽን ተጋላጭነትና በሥራ ቦታ አ.ች.አይ.ቪ /ኤ.ድስ ሜይንስትሪም ማድርግ እንዲሁም የኤ.ድስ ፈንድ ስለማቋቋም የአንድ ቀን ጥልቅ ውይይት ተደርጓል።	«
19	ጣና በለስና የካጆ መንገድ ሥራ ፕሮጀክት	41290.00	◆ ፕሮጀክቱ በሚከናወንበት አካባቢ ያለውን የኤ.ች.አይ.ቪ/ኤ.ድስ ተጋላጭነት በመስክ በመገምገምና መነሻ በማዘጋጀት በዞኑ በኩል ለአካባቢው ህ/ሰብና ለፕሮጀክት ሰራተኛው የዞን የወረዳ የቀበሌና ሌሎችም አመራሮች በተገኙበት ለ200 ተሳታፊዎች የግንዛቤ ማስጨበጫ ተሰጥቷል።	በምዕ/ጎጃም አስተባባሪነት
20	የስራ አመራር ኢንስቲትዩት	-	◆ ለ618 ሰልጣኞች የጤና እና የኤ.ች.አይ.ቪ/ኤ.ድስ ትምህርት ተሰጥቷል።	
21	የማረሚያ ቤቶች አስተዳደር		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ለ120052 የህግ ታራሚዎችና አባላት የፀረ-ኤ.ድስ ትምህርት ተሰጥቷል ◆ ለ100 የመ/ቤቱ አመራር አከላት የፀረ-ኤ.ድስ ትምህርት ተሰጥቷል ◆ ለ100 ሰልጣኝ የማረ/ፖሊስ አባላት የፀረ-ኤ.ድስ ትምህርት ተሰጥቷል 	

የ1998 የበጀት ዓመት የሴክተሮች ሪፖርት (ሠንጠረዥ 13)

ተ ቁ	ዝርዝር ተግባራት	መለኪያ	የዓመት ዕቅድ	ክንውን	ስራ ላይ የዋለ በጀት	የበጀት ምንጭ	ተጠቃሚ በዎታ	
							ወ	ሴ
የገጠር መንገዶች ባለስልጣን								
1	የ1998 የበጀት ዓመት ዕቅድ ተዘጋጅ ጓል	ጥራዝ	1	1	-	-	2296	255
2	የኤድስ ፈንድ ማቋቋም የመመስረቻ ጽሑፍ መተዳደሪያ ደንብ ተዘጋጅቷል	ጥራዝ	1	1	566	ከባለስልጣኑ	2296	255
3	መተዳደሪያ ደንቡን በሠራተኛው በማፀደቅ ማህበሩን ማቋቋም	ፐርሰንት	100	100	120	ከባለስልጣኑ	2296	255
4	ማህበሩ በክልሉ ፍትህ ቢሮ ህጋዊ እውቅና እንዲያገኝ ተደርጓል	ፐርሰንት	100	100	100	-	2296	255
5	ለፀረ-ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ተግባር በጀት ለመመደብ በባለስልጣኑ መ/ቤት ስምምነት ተደርሶአል።							
የማህበራዊ ዋስትና								
1	የተለያዩ የመረጃ ቁሳቁሶችን በማሰባሰብ ለሠራተኛው እንዲደርስ ተደርጓል	ቁጥር	300	30	-	HAPCO, OSSA	36	23
2	ወላጆቻቸውን ላጡ ህፃናት እገዛ ለማድረግ ከሠራተኛው ገንዘብ መሰብሰብ	ብር	600	507	-	ከሠራተኛው	-	-
3	የተለያዩ አካላት ባዘጋጁባቸው ስልጠናዎች መ/ቤቱ ተሳታፊ ሆኖአል	ቁጥር	10	5	-	ልዩ ልዩ አካላት	2	3
የአካባቢ ጥበቃና የመሬት አስተዳደር								
1	የፀረ-ኤች/አይ.ቪ/ኤድስ ረቂቅ ደንብ ማዘጋጀት		1		ረቂቅ ደንቡ ተዘጋጅቶ በሃላፊዎች ታይቷል			
2	በፊልምና በባለሙያ የተደገፈ ትምህርት ተሰጥቶአል	ቁጥር	12	8	3500	ከመ/ቤቱ	320	80
3	ስለኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ትምህርት ተሰጥቶአል	ሠወ	1880	750	ከሌሎች ስራዎች ጋር	ከመ/ቤቱ	730	100
4	በመ/ቤቱ መጽሔትና በራሪ ወረቀቶች ላይ መልዕክቶችን ማስተላለፍ	ጊዜ	2	1	2000	ከመ/ቤቱ	-	-
ሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን								
1	በኮሚሽኑ በሚሰጡ ልዩ ልዩ ስልጠናዎች ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን ማካተት	ዞን	4	4	ከሌሎች ስራዎች ጋር	ፒስንፕ	800	-

2	በኮሚሽኑ መጽሔት ጠቃሚ ጸሐፊን ማስተላለፍ		2	2		ኮሚሽኑ	-	-
3	ወረርሽኝ እያደረሰ ያለውን ጉዳት ለመዳሰስ ፕሮፖዛል ተዘጋጅቷል።	ጥራዝ	1	1				
የሌቶች ጉዳይ ቢሮ								
1	የሌቶችን ተጋላጭነት ለመቀነስ በመጽሔት ጽሮሞሽን ስራ ተሰርቷል			ከዕቅድ ወጭ	-	500	-	-
2	ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ በሌቶችና ልጃገረዶች ላይ እይስከተለ ስላለው ጉዳት ክልል አቀፍ የወይይት መድረክ ማዘጋጀት	መድረክ		ከዕቅድ ወጭ	204	90344	ሴክራታሪይት	29 175
ምዕ/ዕዝ መከላከያ								
1	የምዕራብ ዕዝ ዋና አዛዦች የኤድስ ኮንፈረንስ ማካሄድ	መድረክ			80 ፐርሰንት	23038	ሴክራታሪይት	70 -
2	ከሻምበል እስከ ክ/ጦር ኮማንደር የአንድ ቀን የጋራ ወይይት ማድረግ	መድረክ			90 ፐርሰንት	በጀት አይፈልግም	ሴክራታሪይት	398 -
3	በፈቃደኝነት ላይ የተመሰረተ የደም ምርመራ መቀስቀስና ማካሄድ	ቁጥር	ፈላገዉ		3182	በጀት አይፈልግም	-	3022 160
4	የአቻ መሪዎች ስልጠና	ቁጥር	-		1810	70000	መከላከያ	1810
የወጣቶችና ስፖርት								
1	ለፀረ-ኤድስ ክበባትና በቁሳቁስ ማጠናከር	ቁጥር	20	20	12456		ሴክራታሪይት	- -
2	የወጣት ማዕከላትን ማጠናከር	ቁጥር	15	15	597788		ብሔራዊ ሴክራታሪይት	
3	በIT የቢሮውን አቅም መገንባት	ቁጥር	1	1	25000		ሴክራታሪይት	
4	በባህር ዳር ከተማ ሞዴል ሁለገብ የወጣቶች ማዕከል መገንባት	ቁጥር	1	1			ብሔራዊ ሴክራታሪይት	
ትምህርት ቢሮ								
1	ለ23 የትምህርት ተቋማት የሚኒ ሜዲያ ዕቃዎች ማሙላት	ቁጥር	23	23	685452		UNDP	
2	በተመረጡ ሶስት ወረዳዎች የማህበረሰብ ወይይት ማካሄድ	ጣቢያ	18	18	47190		UNICEF	660 417
3	በተመረጡ ሶስት ወረዳዎች	ወረዳ	3	3			WFP	45 492

ተ.ቁ.	ዝርዝር ተግባራት	መለኪያ	የዓመት ዕቅድ	ክንወ.ን	ስራ ላይ የዋለ በጀት	የበጀት ምንጭ	ተጠቃሚ በፆታ	
							ወ	ሴ
የፓርኮች ልማት								
1	በኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ዙሪያ የወይይት መድረክ በማዘጋጀት ለሠራተኛው ግንዛቤ መፍጠር	መድረክ	2	2	164	መ/ቤቱ	25	4
2	ለአኮ ቱሪዝም ማህበራት አመራር ግንዛቤ መፍጠር	ቁጥር	-	39	341	መ/ቤቱ	39	-
3	ለአርሶ አደሮች ትምህርት መስጠት	ቁጥር	-	1262	70	መ/ቤቱ	119 3	69
4	ከሠራተኛው የገንዘብ መዋጮ ማድረግ	ብር	266	266	-	ሠራተኛው	52	7
ብዙሃን መገናኛ								
	በበኩር ጋዜጣ በየ15 ቀኑ አንድ ሙሉ ገፅ (ትወልድ ይዳን) የኤች አይቪ ሽፋን መስጠት	በገፅ	26	26	51'480.00	መ/ቤቱ	የሬዲዮ አድማጮች	
2	በአማራ ሬድዮ በመደበኛ ፕሮግራም የኤች አይቪ መረጃዎችን ማስተላለፍ	በደቂቃ	1560	1560	145'860.00	መ/ቤቱ	የሬዲዮ አድማጮች	
3	የማህበረሰብ ወይይት መደበኛ ፕሮግራም በሳምንት 2 ቀን ለ 30 ደቂቃ በሬድዮ ማሰራጨት	በደቂቃ	780	780	44'880.00	መ/ቤቱ	የሬዲዮ አድማጮች	
4	በኤፍ.ኤም ባህር ዳር በሳምንት 2 ቀን የአንድ ሰዓት የኤች.አይ.ቪ ፕሮግራም ስረጭት በሬድዮ	በደቂቃ	1560	1560	154'440.00	መ/ቤቱ	የሬዲዮ አድማጮች	
5	በቴሌቪዥን የማህበረሰብ ወይይትና ስልጠና በፕሮግራም ሽፋን መስጠት	በደቂቃ	20	20	164'000.00	መ/ቤቱ		
6	በዩኒቨርሲቲ ድጋፍ በክልሉ የወጣቶች ኤች አይቪ ኤድስን የመከላከል እንቅስቃሴዎችን ቀረፃ	በደቂቃ	30	30	11'488.60.00	መ/ቤቱ		
7	ስለኤች አይቪ ኤድስ በቴሌቪዥን አጫጭር ድራማ ማስተላለፍ	በቁጥር	12	12	600'090.40	RHAPCO		
8	ለጋዜጠኞች ስለኤች አይቪ ኤድስና የአዘጋገብ ስርዐት ስልጠና መስጠት	በቁጥር	123	123	229'327.7	RHAPCO	ወንድ=81 ሴት=42	
9	ስለ ኤች አይቪ መረጃ ለማጠናከር የሚረዳ ኮምፒዩተር፣ ቴፕ፣ ፕሪንተር መግዛት	በቁጠር	2	2	47'824.98	RHAPCO		
10	ለባንክ አገልግሎት ክፍያ መፈፀም	በብር			100.53	RHAPCO		
	ድምር				1'449'392.25			

በሴክትር መ/ቤቶች ደረጃ የተሰሩ ዋና ዋና ተግባራት ማጠቃለያ

1. ትምህርት ቢሮ

- ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ መምህራንና ሠራተኞችን የስራ ሁኔታ ለማመቻቸት ረቂቅ የኤድስ ፈንድ መመሪያ ተዘጋጅቷል
- በትምህርት ቤት ፀረ ኤድስ ክበባት በሚኒሜሊያ በስነጽጉፍ በድራማ በጭወወት ለትምህርት ቤት ማህበረሰብ በመከላከልና በድጋፍና እንክብካቤ ዙሪያ ትምህርትና ቅስቀሳ ተደርጓል።

2. ወጣቶችና ስፖርት

- በስነ ተዋልዶ፣ በስርዓተ ዖታና በኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ዙሪያ 514148 ወጣቶች ግንዛቤ አግኝተዋል
- ለ467 ክበባትና ማህበራት የመገለጫ፣ ቴሌቪዥንና የተለያዩ የኤሌክትሮኒክስ ቁሳቁሶች ድጋፍ ተደርጓል።
- ወላጆቻቸውን ላጡ ህፃናጽ ድጋፍ ለማድረግ ከሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይና ከሴክራታሪያት ጋር በመሆን ፕሮፖዛል በማዘጋጀት የ600000 ብር ድጋፍ ተገኝተዋል።
- 98 የወጣት ማዕከላትን እንዲቋቋሙ ተደርጓል።
- በክልሉ የሚካሄደውን የፀረ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ እንቅስቃሴ ለማገዝ በቢሮው በኩል የባለሙያ ድጋፍ ተደርጓል።
- ቢሮው ኤድስ ፈንድ በማቋቋም ሶስት ወላጆቻቸውን ያጡ ህፃናጽን በመያዝ በወር አንድ መቶ ብር ለእያንዳንዳቸው ድጋፍ በማድረግና የትምህርት ቤት ቁሳቁስ በማቅረብ እያስተማረ ይገኛል።
- ለሠራተኛው ተከታታይ የግንዛቤ ማስጨበጫ ትምህርት እንዲሰጥ አድርጓል።

3. የህብረት ስራ ማህበራት ማስፋፊያ ቢሮ

- ከቮካ ኢትዮጵያ ጋር በመተባበር በተለያዩ ወረዳዎች ለሚገኙ 29543 ወንድና 2738 ሴት የአመራር አካላትንና የመሠረታዊ የህብረት ስራ ማህበራት አባላትን ለአምስት ቀናት ሁለገብ የሆነ ስልጠና እንዲሰጥ ተደርጓል።
- በሌሎች መድረኮች የግንዛቤ ማስጨበጫ ስራዎች ተከናወኑ
- የትምህርትና መረጃ ቁሳቁስ በማዘጋጀት እንዲሰራጭ ተደርጓል።

4. ፍትህ ቢሮ

- ለ154 ወንድና ለ145 ሴት ተሳታፊዎች ለአንድ ቀን በቪዲዮ የተደገፈ በማግለልና መድልዎ ዙሪያ ትምህርትና ወይይት ተደርጓል።
- የሴቶችን የህብረት ባለቤትነትና የወርስ መብት ከኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ጋር በማያያዝ ለ161 ዐቃቤነህግ፣ ለ172 ዳኞችና ለ88 መርማሪ ፖሊሶች ስልጠና እንዲሰጥ ተደርጓል።
- ለፍትህ ፈላጊው ህ/ሰብ ስለጎጅ ልማዳዊ ድርጊቶችና ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ትምህርት እንዲሰጥ ተደርጓል።

የአጋጠሙ ችግሮች

- በሴክራታሪያቱ በኩል የሚደረገው የገንዘብ ድጋፍ አናሳ መሆንና በወቅቱ አለመለቀቅ
- የፀረ ኤድስ ክብባትን አቅም ለማሳደግ የበጀት እጥረት
- በኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ዙሪያ የሚሰጡ ትምህርቶች ተደጋጋሚ መሆንና ህ/ሰቡ መሰልቸት
- የፀረ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ማህበር ለማቋቋም የሃላፊዎች ትኩረት አለማግኘት
- መደበኛ በጀት አለመመደብ
- በስራ ክፍሎች ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ሜይንስትራም አለመደረግ
- ለኤድስ ፈንድ አመራር በቂ ስልጠና አለመሰጠት

3.2.2 ፓርትነርሽፕ

በፈፃሚ በአካላት የሚከናወኑ የፀረ ኤድስ ሥራዎች ቅንጅት እንዲኖራቸው የጋራ የትብብር ፎርምዎች ተመስርተዋል። በ1998 የበጀት ዓመት ኤች አይ ቪ/ኤድስን በመዋጋት ከፍተኛ አስተዋጽኦ ይኖራቸዋል ተብሎ የተመሠረቱት የፓርትነርሽፕ የትብብር ፎርምዎች፡

- መንግስት ሴክተር መ/ቤቶች
- ከፍተኛ ትምህርት ተቋማትና
- ክልላዊ ፎረም ናቸው። ሌሎች ማለትም መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች፣ የሲቪክ ማህበራት፣ ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ማህበራትና የሜዲያ ፎረምዎችም በ1997 የበጀት ዓመት ተቋቁመዋል።

በዚህም መሠረት የተጠናከረና በሚጠበቀው ደረጃ ባይሆንም አንዳንድ እንቅስቃሴዎች ተደርገዋል።

የትብብር ፎረምቹ አስተባባሪ ግብረ-ሃይል ያቋቋሙ ሲሆን ፎረምቹ እንዴት እንደሚንቀሳቀሱ ተከታታይ ስብሰባዎችን በማካሄድ ቅድመ-ዝግጅቶች አድረገዋል። ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ሠዎች ማህበራት በተሻለ ሁኔታ እየተንቀሳቀሱ ሲሆን ጽ/ቤት በመክፈትና የሠው ሃይል የተቀጠረላቸው ሲሆን በክልሉ የሚገኙ ከ64 በላይ ማህበራትን በጋራ በማገናኘት የጠቅላላ ጉባዔ በማካሄድ ጠቃሚ ስራዎችን አከናውነዋል። በመስክ በመንቀሳቀስም በየደረጃው ካለው አመራር ጋር ወይይት በማድረግ ድጋፎች እንዲገኙ፣ ግንኙነቶች እንዲዳብሩ አበረታች ስራዎችን አከናውነዋል።

በሜዲያ በኩልም የተጠናከረ ባይሆንም ለሜዲያ ባለሙያዎች ስልጠና እንዲሰጥ ተደርጎአል። ሌሎችም በጅምር እንቅስቃሴ ላይ የገኛሉ።

3.2.2 ሌሎች

የፈፃሚ አካላትን አቅም በስልጠና ከማገዝ ባሻገር በገንዘብና በቁሳቁስ ለማሳድግ ጥረት የተደረገ ሲሆን በ1998 የበጀት ዓመት ለመንግስት ሴክተሮች፣ መንግስታዊ ላልሆኑ ድርጅቶች፣ ለሴቪክ ማህበራት፣ ለግል ድርጅቶችና ለሐይማኖት ተቋማት የብር 54,256,504 ድጋፍ ተደርጎአል።

በጤናዉ ዘርፍም የጤና ተቋማትን በመገንባት፣ በማስፋፋትና የወስጥ ዕቃዎችንና አቅርቦት በማሙላት በኩል ከፍተኛ ስራዎች ተከናወነዋል። በዚህም መሠረት የጤና ኬላዎች ግንባታ፣ የጤና ድርጅቶች ማስፋፋት፣ ኮምፒዩተሮችና ሌሎች ቁሳቁስ ድጋፍ ተደርጎአል።

በትምህርት ሴክተሩም 23 የፀረ-ኤድስ ክበባትን በሚኒሜዲያ በማጠናከር በትምህርት ቤቶች ወስጥ ያለውን ማህበረሰብ ለማስተማርና ለመቀስቀስ እንዲቻል ጥረት ተደርጎአል።

ከትምህርት ቤት ወጭ ላለው ወጣትም የወጣት ማዕከላት እንዲገነቡና እንዲጠናከሩ፣ የመረጃ ማዕከላት እንዲስፋፉና የወስጥ ቁሳቁሶች እንዲሙሉ ከተለያዩ አጋር ድርጅቶች ጋር በመተባበር ጥረቶች ተደርገዋል። በኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ዙሪያ ወቅታዊ የሆነ የመረጃ ፍሰት እንዲኖር በክልል ደረጃ እንደ የመረጃ ማዕከል(resource center) ተቋቁሞ አገልግሎት ለመስጠት በዝግጅት ላይ ይገኛል። በተለያዩ ዘርፎች በክልል፣ በዞንና በወረዳዎች የቴክኒክ ድጋፎች ተደርገዋል።

4. መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች እና ማህበራት ተሳትፎ

በክልሉ የሚካሄደውን የኤች አይ ቪ/ኤድስ የመከላከልና መቆጣጠር ስራዎች በማስፈፀምና የበጀት ድጋፍ በማድረግ መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች እያደረጉ ያሉት አስተዋፅኦ ከፍተኛ ነው። በ1998 ዓ.ም በተደረጉት የመከላከልና መቆጣጠር ተግባራት መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችና ማህበራት ያከናወኗቸው ተግባራት በዞን ደረጃ እንደሚከተለው ቀርቧል። ምንም እንኳን በክልሉ የሚገኙ መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችና ማህበራት ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን በመከላከልና በመቆጣጠር እየተንቀሳቀሱ ቢሆንም የሚያከናውኑዎቸውን ተግባራት ወቅቱን ጠብቀው ሪፖርት በማድረግ በኩል ወስንነት ይታያል። በመሆኑም በሁሉም ደረጃ የተጠናከረ የሪፖርት ሥርዓት እንዲኖር ለማድረግ ጥረት እየተደረገ ነው።

- መንግስታዊ ባልሆኑ ድርጅቶች ተሳትፎ የተከናወኑ ተግባራት(ሠንጠረዥ 14)

ተቁ	ዞን	መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች	የተከናወኑ ተግባራት በጥቅል
1	ሰሜን ሸዋ	1. ሰዎች ለሰዎች	የማህበረሰብ ውይይት
		2. ወርልድ ቪ.ቫርን	የማህበረሰብ ውይይት
		3. ክርስቲያን ህፃናት መረጃ	»
		4. ቀይ መስቀል	»
		5. የኢት.ኦርቶዶክስ ቤ/ክርስቲያን	ወላጆቻቸውን ላጡ ሕፃናት እንክብካቤ
		6. አዲስ ኪዳን	»
		7. አክሽን ኤይድ	»
2	ደቡብ ጎንደር	1. ኤፍ ኤች አይ	IEC/BCC
		2. አመልድ	»
		3. ወርልድቪ.ቫርን	»
		4. MSF-Greec	»
		5. CPAR-ETH.	»
		6. Pathfinder	»
		7. EOC/DICAC	ድጋፍና እንክብካቤ
		8. ፀረ ወባ ማህበር	» »
		9. ዋቢ የህፃናት መርጃ ማዕከል	» »
		10. CVM	» »
		11. አክሽን ኤይድ	» »
		12. አ.ኤ.ሰ.	ድጋፍና እንክብካቤ
3	ምስ/ጎጃም	1. CVM	IEC/BCC, ድጋፍና እንክብካቤ
		2. SIDA	IEC/BCC
4	ምዕ/ጎጃም	1. CVM	• IEC/BCC • ድጋፍና እንክብካቤ
		2. People to People	• IEC/BCC • ድጋፍና እንክብካቤ
		3. World Vision	• IEC/BCC • ድጋፍና እንክብካቤ
		4. Red Cross	• አመቻቾችን አሰልጥኖ CCE እንዲጀመር አድርጓል
5	ባ/ዳር	1. CVM	IEC/BCC ድጋፍና እንክብካቤ
		2. FHI/OSSA	
		3. ኢየሩሳሌም የህፃናት መርጃ	
		4. EOC/DICAC	
		5. ፀረ ወባ	
		6. FSC (Focus on street children)	
		7. መቅድም ኢትዮጵያ	
		8. ተስፋ ጎህ	
		9. ህብረተሰብ አቀፍ የማህበረሰብ ልማት ካውንስል	
		10. CBOs (Iddirs)	
		11. ኬር ባህር ዳር	

ተቁ	ዞን	መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች	የተከናወኑ ተግባራት በጥቅል
6	ሰ/ጎንደር	1. CVM	IEC/BCC ድጋፍና እንክብካቤ
		2. ማህበረ ህይወት	»
		3. አክሽን ኤይድ	»
		4. የኒሴፍ	»
		5. ወርልድ ቫ ጎን	VCT አገልግሎት መስጫ ማዕከል አስከፍቷል
		6. OSSA	ድጋፍና እንክብካቤ
		7. አመልድ	ሜይንስትራሚንግ እና CCE ስራዎችን ያከናውናል
		8. ANPPCAN	IEC/BCC ድጋፍና እንክብካቤ
7	ዋግ ኸምራ	1. አክሽን ኤይድ	IEC/BCC ድጋፍና እንክብካቤ
		2. EOC	
		3. COPEE	
		4. SC	
		5. የኒሴፍ	»
8	አዊ	1. CVM	IEC/BCC ድጋፍና እንክብካቤ
		2. አክሽን ኤይድ	»
		3. የኒሴፍ	»
9	አሮሚያ	1. የኒሴፍ	IEC/BCC ድጋፍና እንክብካቤ
		2. ወርልድ ቫ.ዘን	» »
		3. ሙስሊም ኤጀንሲ	» »
		4. Intra Health	PMTCT
10	ደቡብ ወሎ	1. የኒሴፍ	IEC/BCC VCT/PMTCT ድጋፍና እንክብካቤ
		2. SC	
		3. OSSA	
		4. አድማስ ጎዳና ተዳዳሪ ህፃናት	
		5. ቤተሰብ መምሪያ	
		3. SIDA	IEC/BCC
11	ሰሜን ወሎ	1. PADET	IEC/BCC
		2. SC-UK	ድጋፍና እንክብካቤ

በክልል ደረጃ በቀጥታ ሪፖርት ያደረጉ መደዶች (ሠንጠረዥ 15)

ተ.ቁ	የድርጅቱ ስም	ዋና ዋና ተግባራት
1	ወርልድ ቪዥን	በሰ/ሃንደር በ3 ወረዳዎች ለህይወት ክህሎት ስልጠና፣ ለVCT ግንባታ፣ ለአባላዘር ህክምና ድጋፍ በሩብ ዓመቱ ብር 403,900 መደብ ስራ ላይ አውሏል።
2	ሙቭ	በሃንደርና በባህር ዳር ዩንቨርሲቲዎች ለ683 ተማሪዎች የባህሪ ለውጥ ስርዓት ተግባራትን አከናውኗል።
3	ኤፍ.ኤች.አይ	ለ79 ሰዎች የART Adherence ስልጠና ለ5 ቀናት ሰጥቷል
4	ኬር ባህርዳር	የካውንስሊንግ ክፍሎች በት/ቤቶች መገንባት፣ የባህሪ ለውጥ ስርዓት፣ VCT ማዕከላትን ማጠናከር፣ በድጋፍና እንክብካቤ፣ የአጋር ድርጅቶችን አቅም ማጠናከር ተግባራትን ለማከናወን 371,918.50 ብር ስራ ላይ አውሏል።
5	ቤተሰብ መምሪያ ደሴ	በባህሪ ለውጥ ስርዓት ስራ ሲያከናውን ቆይቷል
6	ዲኬቲ	• 6828875 ኮንዶም አሰራጭቷል።

4.1. የበጀት ድጋፍ የተደረገላቸው መደዶች

በ1998 የበጀት አመት ውስጥ ለክልሉ ሴክራታሪያት ፕሮጀክት ፕሮፖዛል አቅርበው፣ በጽ/ቤቱ ተቀባይነት አግኝተው የገንዘብ ድጋፍ ያገኙ መደዶች፣ የፀደቀላቸውና የተላለፈላቸው የገንዘብ መጠን እንደሚከተለው በሰንጠረዥ ቀርቧል።

ከሴክራታሪያቱ የገንዘብ ድጋፍ የተደረገላቸው መደዶች (ሠንጠረዥ 16)

ተቁ	የድርጅቱ ስም	የተከናወኑ ተግባራት በጥቅል	የተፈቀደለት	የተላለፈለት
1	በእምነት ለወገን (ቡሬ)	ድጋፍና እንክብካቤ	20,000.00	20,000.00
2	CVM (ጎንደር)	ጥናት ማካሄድ	15,000.00	15,000.00
3	ደሴ ዓይነትውራን ማህበር (ደሴ)	IEC/BCC	40,000.00	40,000.00
4	ቤተሰብ መምሪያ (ባህርዳር)	-	111,477.22	111,477.22
5	FHI (ባ/ዳር፣ ደሴ፣ ጎንደር፣ ኮምቦልቻ)	ድጋፍና እንክብካቤ	945,035.60	730,258.49
6	ጋምቢ ኃላ/የተ.የግ.ክሊኒክ (ባ/ዳር)	VCT	99285.00	22,000.00
7	አርዳ (ORDA)	-	2,187.96	2,187.96
8	ፖዴት (ወልዲያ)	VCT	93,938.62	93,938.62
9	ተስፋ ጎህ ባ/ዳር	ድጋፍና እንክብካቤ	30,000.00	29,991.10
10	ትልም ኢንተግሬትድ (ደሴ)	VCT	44,910.00	44,910.00
11	የህግ ባለሙያ ሴቶች ማህበር (ባ/ዳር)	ድጋፍና እንክብካቤ	30,000.00	24,785.61
12	የተቀናጀ የማህ/ልማት	ድጋፍና እንክብካቤ	40,000.00	40,000.00
13	64 ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ማህበራት	ድጋፍና እንክብካቤ	5234792.00	4735100
14	ሴቶች ማህበር (የክልል)	ወውድ ጥናት	66300	66300
15	አይነ ስውራን ማህበር ደሴ ቅርንጫፍ	ወውድ ጥናት	26166	26166
16	የግለሰብ አጥኒ	ጥናት	5000	5000
ድምር			6,804,092.4	6,007,115

በተጨማሪም የተለያዩ ድርጅቶች/ማኅበራት ፕሮጀክት ፕሮፖዛሎቻቸውን አቅርበው ከ UNAIDS ገንዘብ እንዲያገኙ የድጋፍ ደብዳቤ በዓፍንገላቸው መሰረት ሻቃና ቤተሰቦቹ 150,000 ብር እና ደብረ ብርሃን ከቫይረሱ ጋር ለሚኖሩ ማኅበር 170,000 ብር እንዲያገኙ ተደርጓል

5. ፕሮጀክት ምዘና

ወጥና ግልፅ የሆነ የፕሮጀክት ምዘና ስርአት ከክልል አስከ ወረዳ በመዘርጋት በፈፃሚ አካላት ለሚቀርቡ የገንዘብ ድጋፍ ጥያቄዎች ፈጣንና ፍትህዊ ምላሽ ለመስጠት የሚያስችሉ የፕሮጀክት ምዘና መመሪያ ተሻሽሎ ስራ ላይ ውሏል። በተጨማሪም በክልል ደረጃ ለሚቀርቡት የገንዘብ ድጋፍ ጥያቄዎች ቀልጣፋና ፍትህዊ ምላሽ ለመስጠት የሚያስችል ቴክኒካል ፕሮጀክት ምዘና ኮሚቴ ተቋቁሞ ስራ ጀምሯል። ለኮሚቴው ምዘና የሚያገለግል ዝርዝር የአፈፃፀም መመሪያ ተዘጋጅቶ ስራ ላይ ውሏል ።

5.1. ከምግብ ዋስትና ለአስተያየት የተላኩ ፕሮጀክት ፕሮፖዛሎች

በ1998 የመጀት አመት ከክልሉ የምግብ ዋስትናና አደጋ መከላከል ማስተባበሪያ ጽ/ቤት ተልከው በጽ/ቤታችን ሙያዊ አስተያየት የተሰጠባቸው ፕሮጀክት ፕሮፖዛሎች

ከምግብ ዋስትና ተልከው አስተያየት የተሰጠባቸው ፕሮጀክት ፕሮፖዛሎች (ሠንጠረዥ 17)

ተቁ	የፕሮጀክት አቅራቢው ድርጅት ሥም	የፕሮጀክቱ ርዕስ	ፕሮጀክቱ የሚተገበርበት ዞን/ወረዳ	የፕሮጀክቱ ቆይታ	ለፕሮጀክቱ የተመደበ በጀት
1	ወርልድ ቪዥን ኢትዮጵያ	ይልማና ዴንሳ አካባቢ ልማት ፕሮግራም	ምዕ/ጎጃም ይልማና ዴንሳ	5 ዓመት	2338200
2	ወርልድ ቪዥን ኢትዮጵያ	ሊቦ ከምክም አካባቢ ልማት ፕሮግራም	ደ/ጎንደር	5 ዓመት	1756688
3	ወርልድ ቪዥን ኢትዮጵያ	ኤፍራታ ግድም አካባቢ ልማት ፕሮግራም	ሰ/ሸዋ	5 ዓመት	3588000
4	የአንግሊዝ ሕፃናት አድን ድርጅት	ወጣት ተኮር የኤች አይ ቪ/ኤድስ መከላከልና ደብ-ብ ወሎ ዞን	ደ/ወሎ	1 ዓመት	1468902
5	ሲቪኤም	የኤች አይ ቪ/ኤድስ የመከላከልና የመቆጣጠር ፕሮግራም	6 ዞኖች	3 ዓመት	3829188
6	ANAPCAN	ህፃናትና ኤች አይ ቪ/ኤድስ	ሰ/ወሎ	3 ዓመት	1,957,133.00
7	CVM	በምስ/ጎጃም ዞን የኤች አይ ቪ/ኤድስ መከላከልና መቆጣጠር ፕሮግራም	ምስራቅ ጎጃም	3 ዓመት	4,865,444.00
8	PADET	ህፃናትና ኤች አይ ቪ/ኤድስ ፊይዝ 2	ሰ/ወሎ	3 ዓመት	1850176
9	የአንግሊዝ ሕፃናት አድን ድርጅት	በሰሜን ወሎና ዋግ ህምራ ኤችአይቪኤድስን ከምግብ ዋስትና ፕሮግራም ጋር ሜይንስትርይም ማድረግ	ሰሜንወሎና ዋግ ህምራ	1 አመት	2325000
10	አፍሪካ የህፃናት ጥቃት መከላከል ኔትወርክ ኢትዮጵያ	ህፃናትና ኤችአይቪ ኤድስ ፊይዝ 2	ሰሜን ወሎ	3 አመት	1957133
ድምር					25935864

5.2. የገንዘብ ድጋፍ ጥያቄ የቀረበባቸው ፕሮጀክት ፕሮፖዛሎች

የተለያዩ ፈጣሚ አካላት ለሴክራታሪያቱ የፕሮጀክት ድጋፍ ጥያቄ ያቀረቡ ሲሆን የድርጅቶቹ ሁኔታ እና የተሰጣቸው ምላሽ እንደሚከተለው በሠንጠረዥ ቀርቧል።

በጽ/ቤቱ በ1998 በጀት ዓመት ቀርበው ምዘና የተካሄደባቸው ፕሮጀክት/ፕሮፖዛሎች (ሠንጠረዥ 18)

ተቁ	የፕሮጀክት አቅራቢው ድርጅት ሥም	የፕሮጀክቱ ርዕስ	የሚተገበርበት ዞን/ወረዳ	የፕሮጀክቱ ቆይታ	የተጠየቀ በጀት	የተፈቀደ በጀት	የተሰጠ አስተያየት
1	አፍሪካ ጃዝ መንደር	ሚዲያና ኤች አይ ቪ/ኤድስ	ባሕር ዳር	ወራት	342000		በአካባቢው ባሉ ክበባት መፈጸም ስለሚቻል ተቀባይነት አላገኘም
2	የኢትዮጵያ አሰሪዎች ፌዴሬሽን የባ/ዳር ቅርንጫፍ	ኪነጥበብና ኤች አይ ቪ/ኤድስ	«	«		105967	ተቀባይነት አላገኘም
3	ግለሰብ /አጥኚ/	የሴቶች ተማሪዎችን ለኤች አይ ቪ/ኤድስ ተጋላጭነት በደሴ ከተማ ጥናት ማካሄድ	ደሴ	1 ጊዜ	8045	5000	ከማስተካከያ ጋር ተቀባይነት አግኝቷል
4	የአማራ ክልል ጤና ምርምር ላቦራቶሪ ማዕከል	በፈለገ ሕይወት ሆስፒታል ከደም ዝውውር ጋር በተያያዘ ዋና ዋና በደም የሚተላለፉ በሽታዎችን ለማጥናት የቀረበ ፕሮፖዛል	ባሕር ዳር	1 ጊዜ	11901	11901	ተቀባይነት አግኝቷል
5	የአብክመ ግብርናና ተፈጥሮ ሃብት ቢሮ	የገበሬውን ህብረተሰብ ከኤች አይ ቪ/ኤድስ በልማት ሰራተኞች አማካኝነት መከላከል	ክልል አቀፍ	5 ወራት	1032271		ከማስተካከያ ጋር ተቀባይነት አግኝቷል።
6	የባህር ዳር ከተማ ም/ቤት ጽ/ቤት	የአቅም ግንባታ	ባ/ዳር	3 ወራት	341937		ተስተካክሎ እንዲቀርብ ተመልሷል።
7	የባህር ዳር ዩኒቨርሲቲ የኢኮኖሚክስ ተማሪዎች ማህበር	የፀረ ኤድስ ዘመቻ	ባ/ዳርና ሌሎች ከተሞች	1 ሳምንት	27000		ከአንድ ዲፓርትመንት በተናጠል የመጣ በመሆኑ ተቀባይነት አላገኘም
8	ምዕ/ጉጃም ወጣቶችና ስፖርት ጽ/ቤት	ወጣቱ፣ መልካም አስተዳደርና ኤች አይ ቪ/ኤድስ ኮንፈረንስ	ባሕር ዳር	2 ቀን	51060		በእናት መስሪያ ቤቱ ያልመጣ በመሆኑ ተቀባይነት አላገኘም

ተቁ	የንግድ/የጥራት አቅራቢው ድርጅት ሥም	የንግድ/የጥራት ርዕስ	የሚተገበርበት ዞን/ወረዳ	የንግድ/የጥራት ቆይታ	የተጠየቀ በጀት	የተፈቀደ በጀት	የተሰጠ አስተያየት
9	አብክመ ሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን	ባለፉት አመታት ውስጠ የክልሉን የመንግስት ሠራተኞች ከኤች አይ ቪ/ኤድስ መከላከልና የባህሪ ለወጥ እንዲያመጡ በየደረጃው የተሰሩ ሥራዎች ምን ያህል ውጤታማ እንደነበሩ ለመገምገም የተዘጋጀ ንግድ/የጥራት ንግድ	ክልል አቀፍ	3 ወር	56120		ከማስተካከያ ጋር ተቀባይነት አግኝቶ በቀጣዩ በጀት አመት ሊደገፍ ታችዳል
10	የኢ.ፌ.ዲ.ሪ አየር ሃይል ጠ/መምሪያ የጉና አየር ምድብ	የሚኒሚዲያ ዕቃዎች ችግር ለማቃለል ግዢ	ባ/ዳር	1 ጊዜ	ይቁሳቁስ ጥያቄ		ይቁሳቁስ ጥያቄ በመሆኑ ተቀባይነት አላገኘም
11	ኢ/አ/ተ/ቤ/ክ ሰንበት ት/ቤቶች ማ/መምሪያ በማህበረ ቅዱሳን የባ/ዳር ንዑስ ማዕከል	የሕይወት ክህሎት	ም/ጉጀም				ለድጋፍ በጀት ስላልተገኘ ሌላ ጊዜ ሊታይ ይችላል።
12	የኢትዮጵያ ቀይ መስቀል ማህበር ምስራቅ ጉዳም ዞን ቅርንጫፍ	በደ/ማርቆስ ከተማ የተገነባውን የወጣቶች የመረጃና የመዝናኛ ማዕከል የወስጥ ድርጅት በማሟላት ሥራ ማስጀመር	ደ/ማርቆስ	1 ዓመት	267112	2377458	ከማስተካከያ ጋር ተቀባይነት አግኝቷል።
13	ቻይልድ ሴንተርድ ዴቪሎፕመንት	ኤች አይ ቪ/ኤድስን መከላከልና መቆጣጠር	ደጀን ከተማ	3 ዓመት	662025		የድግግሞሽ ስራ በመሆኑ ተቀባይነት አላገኘም
14	የክልል ሴቶች ማኅበር	የግንዛቤ ማጎልበቻ ፕሮጀክት	ባ/ዳር	3 ቀን	66300	66300	ለሲክራታሪያተ የአድቮኬሰ ስራ አመቺ በመሆኑ ተደግፏል
15	ጋምቢ ኃ.የተ.የግ.ማህበር	ለ2500 ሰዎች ቨ ሲ ሲ ሲ መስጠት	ባ/ዳር	6 ወር	77285	77285	ድጋፍ ተደርጎለታል
16	በሲቪኤም በኩል ለጥናት የቀረበ	Factors affecting reproductive health	ሰ/ጎንደር	3 ወር	15000	15000	ድጋፍ አግኝቷል
17	ሲቪኤም	በምስራቅ ጎዳም ዞን የኤችአይቪኤድስ መከላከል ፕሮግራም	ምስ/ጎዳም	1 አመት	587558		በጀት ስላልተገኘ አልተደገፈም
ድምር					2505298	2658911	

6. ስትራቴጂክ እቅድ

የክልሉ ኤች አይ ቪ/ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ ሴክሬታሪያት ከ1998 - 2002 ዓ.ም የሚጠቀምበት የኤች አይ ቪ/ኤድስ ዘርፈ ብዙ ስትራቴጂክ ዕቅድ ተዘጋጅቶ ለክልሉ ገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ማስተባበሪያ ቢሮ ቀርቧል።

አሁን የወጣው የቀጣዮቹ አምስት አመታት የሚያገለግለው የኤች አይ ቪ/ኤድስ ዘርፈ ብዙ ስትራቴጂክ ዕቅድ ትኩረት በመካሄድ ላይ ያለውን እንቅስቃሴ ለማፋጠንና ለማጠናከር ነው። በዕቅዱ ውስጥ የዘርፈ ብዙው እንቅስቃሴ ራዕይ፣ ተልዕኮ፣ ግቦችና መርሆች ተመልክተዋል። ወረርሽኝን ለመቋቋም የሚደረገውን እንቅስቃሴ ለማሳካትም ስድስት ወሳኝ ጉዳዮች ተለይተው ተቀምጠዋል።

እነዚህም የማስፈጸም አቅም ግንባታ፣ ህብረተሰቡን ማንቀሳቀስና አቅም ማጎልበት፣ ከጤና ኘሮግራሞች ጋር ቅንጅት መፍጠር፣ አመራርና ኤች አይ ቪ/ኤድስን በእንቅስቃሴ ማካተት፣ ማስተባበርና ቅንጅት መፍጠርና ልዩ ልዩ ትኩረት የሚሹ የህብረተሰብ ክፍሎች የሚሉት ናቸው።

የስትራቴጂክ ዕቅዱ ከላይ የተመለከቱትን ስድስት ዋና ዋና ጉዳዮች ላይ በማተኮር ዋና ዋና የትኩረት ዘርፎችን ለያቶ አውጥቷል። በእያንዳንዱ የትኩረት ዘርፍ ውስጥ ዋና ዋና ጉዳዮችን አውጥቶ ስለእያንዳንዱ ዓላማና የተመረጡ ማስፈጸሚያ ስልቶች ተነድፈዋል ። ዙሪያ መለስ የኤች አይ ቪ/ኤድስ ስትራቴጂክ ዕቅድ በሠንጠረዥ የቀረበ ሲሆን የትኩረት ዘርፎች በ17 ዓላማዎች፣ ዋና ዋና ተግባራት፣ አመልካቾች፣ ማረጋገጫና የሚመለከታቸው አካላት በዝርዝር ቀርበዋል።

ይህን የአምስት አመት ስትራቴጂክ ዕቅድ ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስፈልገው ወጪ ብር 1.7 ቢሊዮን እንደሚሆን የተገመተ ሲሆን የክልሉ መንግስት ከፍተኛ ትኩረት በመስጠት፣ ሴክሬታሪያቱም በማስተባበር፣ ሃብት በማፈላለግና አፈፃፀሙን በመከታተል፣ ፈፃሚ አካላት አጋር ድርጅቶችና ህብረተሰቡ ጉልህ ተሳትፎና ምላሽ መስጠት ይጠበቅባቸዋል።

7. የበጀት ምንጭ አጠቃቀም

በ1998 ዓ.ም በጀት ዓመት ከተለየ ረጂ ድርጅቶች የተገኘውን ሃብት በአግባቡ ስራ ላይ እንዲውል ከፍተኛ ጥራት ተደርጓል። በዚህም መሠረት የተገኘው የበጀት መጠንና አጠቃቀም ከዚህ እንደሚከተለው በሰንጠረዥ ቀርቧል።

የበጀት ምንጭና አጠቃቀም በድርጅት ደረጃ (ሠንጠረዥ 19)

ተ.ቁ	የበጀት ምንጭ	በ1997 ስራ ላይ የዋለ	በ1998 የበጀት አመት		
			የተገኘ	ስራ ላይ የዋለ (በብር)	%
1	አለም ባንክ	15595284.00	10950954.00	9979348.00	91.13
2	ግሎባል ፈንድ	17161065.00	49184282.00	49026398.00	99.68
3	አክሽን ኤይድ	1799078.00	1061713.00	650965.00	61.31
4	የዩኒሴፍ	2325584.00	3051433.00	2767814.00	90.71
5	ሲዳ	2000000.00	400000.00	370801.61	92.70
6	ጂ.ቲ.ዜ.ድ	432236.00	265735.00	165119.00	62.14
7	ዩኤንዲፒ	788072.00	4644048.00	4040127.00	87.00
8	መንግስት	1200000.00	696532.00	691881.00	99.33
9	ቆጋ	38149.00	82878.00	82800.00	99.91
10	ጠቅላላ ድምር	41339468.00	70337575.00	67775253.61	96.36

እንዲሁም በበጀት አመቱ በ1997 ዓ.ም በጀት የተጠቀሙትን ብር 31,852,638.76 በአዲት ሰርቪስ ኮርፖሬሽን አዲተሮች ያስመረመርን ሲሆን ከዚህም በተጨማሪ ዩኤንዲፒ ፕሮግራም ከጥር 1997ዓ.ም እስከ ታህሳስ 1998 ዓ.ም ድረስ ያለውን ሂሳብ ብር 2897914.61 ከዩኤንዲፒ በመጡ አዲተሮች እንዲመረመር ተደርጓል ።

አዲት የተደረጉ በጀቶች (ሠንጠረዥ 20)

ተ.ቁ	የበጀት ምንጭ	የገንዘብ መጠን
1	ዓለም ባንክ (ኢምሳፕ)	25,772,521.47
3	አክሽን ኤይድ	1,823,288.62
4	ዩኒሴፍ	2,404,258.21
6	ጂ.ቲ.ዜ.ድ	534,745.23
7	ዩኤንዲፒ	795,297.60
8	መንግስት	472,527.63
9	ቆጋ	50,000.00
	ጠቅላላ ድምር	31,852,638.76

8. ክትትልና ግምገማ

በክልሉ ውስጥ እየተካሄዱ ያሉትን የፀረ-ኤች.ኤ.ቪ/ኤድስ ፕሮግራሞች በተሳካ መንገድ እንዲከናወኑ ለማድረግ በየደረጃው በተለያዩ አካላት የክትትልና ግምገማ ስራዎች ተከናውነዋል። በመሆኑም በክልሉና በየደረጃው ባሉ የሴክራታሪያቱ ጽ/ቤቶችም በበጀት አመቱ ሰፊ የክትትልና ግምገማ ስራዎችን በማከናወን የተገኙ ጠንካራ ስራዎችና በስራ ላይ ያጋጠሙ ችግሮች ተለይተዋል።

ክትትልና ግምገማ የተደረገባቸው የስራ መስኮችም ወላጆቻቸውን ላጡ ህፃናትና ከሻይረሱ ጋር ለሚኖሩ ሠዎች በሚደረጉ የድጋፍ፣እንክብካቤና የገቢ ማስገኛ ተግባራት፣ በልዩ ልዩ የፕሮጀክት አፈፃፀም፣ በማህበረሰብ ወይይቶች፣በሜይንስትራሚንግ፣በሂሳብ አያያዝ፣የክበባትንና የማህበራትን እንቅስቃሴዎች፣በልዩልዩ የጤና ፕሮግራሞች፣...ወዘተ ናቸው። እነዚህን ተግባራት ለማከናወን የመስክ እንቅስቃሴ በማድረግ፣ በሩብ ዓመት የመደበኛ የስራ አፈፃፀም ግምገማዎች፣የሚላኩ ሪፖርቶችን በመጠቀም፣አልፎ አልፎም በየደረጃው በተካሄዱ መደበኛ የኤድስ ምክር ቤቶችና የስራ አመራር ስብሰባዎችን በማካሄድና በክልል ደረጃ የተቋቋሙትን የግንኙነት መድረኮች በመጠቀም ነው።በተጨማሪም ከረድዴት ድረጅቶች ጋር ማለትም ከዩኒሴፍ፣ከዩኤን.ዲ.ፒ.፣ከብሔራዊ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከ/መቆ/ጽ/ቤትና ሌሎች በዚህ ተግባር ላይ ተሳታፊ ሆነዋል።

በመሆኑም መልካም ስራዎች ተጠናክረው እንዲቀጥሉና በስራ ላይ ያጋጠሙ ችግሮችም ወቅታዊ እልባት እዲያገኙ በየደረጃው ባሉ የሴክራታሪያቱጽ/ቤቶች በኩልም ሆነ በሌሎች አካላት ጥረት ተደርጎዋል።

ይሁን እንጅ በየደረጃው የሚካሄደው የክትትልና ግምገማ ስራ የሁሉንም አካላት ጥረት ሊያግዝ በሚችል ደረጃ ላይ እየተካሄደ ነው ለማለት አያስደፍርም። በተለይም ለስራው ከፍተኛ ሃላፊነት የተሰጣቸው በየደረጃው ያሉ የኤድስ ም/ቤቶችና የስራ አመራር ኮሚቴዎች በተፈለገው መጠን የኤች.አይ.ቪ/ኤድስን ተግባራትን እየተከታተሉ አይደለም። ሌላው ደግሞ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ የሁሉም አጀንዳ እንደመሆኑ መጠን ሴክተሮችም ሆነ ሌሎች ፈፃሚ አካላት በመደበኛ የሩብ ዓመት የስራ ግምገማ በሚደርግበት ጊዜ የኤች.አይ.ቪ/ኤድስን እንቅስቃሴ እንደ አንድ የመገምገሚያ ነጥብ አለመያዙ ነው።

በዚህ መሠረት የክትትልና ግምገማ ሥራው ከፍተኛ ትኩረት የሚያስፈልገው በመሆኑ የክልሉ ሴክራታሪያት በየደረጃው ያለውን የክትትልና ግምገማ ሥርዓት ለማጠናከር በሠው ሃይል በአደረጃጀትና በዘመናዊ ቴክኖሎጂ ታግዞ የተሻለ የመረጃ ልውውጥ ለማድረግ ሰፊ ጥረት እየተደረገ ሲሆን ከተለያ ፈፃሚ አካላት ጋር ተቀናጅቶና ተናቦ ለመስራት አሁን የተጀመሩትን የፓርትነርሽፕ ፎረምች በየደረጃው አጠናክሮ ለመሄድ ትኩረት ተሠጥቶታል።

በተጨማሪም ለክትትልና ግምገማ ስራዎች የሚያግዙ መመሪያዎችንና ተጨማሪ ቅጾችን በማዘጋጀትና በዘርፉም የአቅም ግንባታ ስልጠናዎችን አጠናክሮ ለመስጠት የሚያስችል ስራ በቀጣይ ይከሄዳል ፡፡

በ1999 የበጀት አመት በየደረጃው ከፍተኛ ትኩረት ሊደረግባቸው የሚገቡ ተግባራት መካከል፡

- ❖ መደበኛ ጉባኤ ማካሄድ
- ❖ የስራ አመራር ኮሚቴ ስብሰባ
- ❖ የመስክ ጉብኝት
- ❖ የዕቅድ አፈፃፀም ግምገማ
- ❖ የዕቅድ አፈፃፀም ሪፖርት ዝግጅት ወዘተ በግንባር ቀደምትነት የገኙበታል፡፡

ከዚህ በሻገር የ1997 እና የ 1998 የበጀት አመት ዕቅድ አፈፃፀም ለመገማገም ሐምሌ 3/1998 በክልል ደረጃ በተከሄደው መደበኛ ጉባኤ የተሰጡ የአሰራር አቅጣጫዎችን መሉ በሙሉ በዕቅድ አካትቶ መተግበር እንዲቻል ከወደሁ ቅደመ ዝግጅት በዩደረጃው መደረግ የኖርበታል፡፡

9. አስተዳደር ነክ ተግባራት

በ1998ዓ.ም በሰው ሃይል አስተዳደርና ሌሎች የሥራ ዘርፎች በርካታ ተግባራት ተከናውነዋል።

በየደረጃው የሚገኙ የሴክራታሪያት ጽ/ቤቶችን በሰው ሃይል ለማጠናከር የሰው ሃይል ቅጥር በየደረጃው ተፈጽሟል። ከአዲስ ሠራተኞች ቅጥር በፊትም ከክልል እስከ ወረዳ ድርስ ባሉ ክፍት የሥራ መደቦች ሠራተኞችን በዝውውርና በደረጃ ዕድገት በማወዳደር ክፍት የሥራ ቦታዎች እንዲሞሉ ጥረት ተደርጓል።

ከክልል እስከ ወረዳ ድረስ በሚገኙ የሴክራታሪያቱ ሠራተኞች መካከል ለተወሰኑ ሠራተኞች የደረጃ ዕድገት የተሰጠ ሲሆን ሁሉም በየደረጃው የሚገኙ ሠራተኞች የኛ ሮቪደንት ፈንድ ክፍያ እንዲከበርላቸው ተደርጓል።

የክልሉ ሴክራታሪያት የማስተባበር አቅሙን የበለጠ በሰው ሃይል ለማደራጀት ከተባበሩት መንግስታት የልማት ድርጅት ባለሙያዎች እንዲመደቡ ተደርጓል። በዚህ መሠረት በበጀት አመት መጀመሪያ ጀምሮ ሁለት አዲስ ባለሙያዎች በድርጅቱ የበጀት ድጋፍ ለሴክራታሪያቱ ተቀጥረዋል።

በአጠቃላይ በአሁኑ ሰዓት በክልሉ ሴክራታሪያት ሥር 246 ሠራተኞች በሥራ ገበታ ላይ የሚገኙ ሲሆን ከዚህ ውስጥ 39 ሴት ሠራተኞች ናቸው።

የሠው ሃይል ብዛት በክልልና በዞን ደረጃ (ሠንጠረዥ 21)

ተ.ቁ	መ/ቤት	ወንድ	ሴት	ድምር
1	ዋናው መ/ቤት	21	10	31
2	ምዕ/ጉጃም	19	2	21
3	ምስ/ጉጃም	26	4	30
4	ደ/ጉንደር	20	10	30
5	ሰ/ጉንደር	23	1	24
6	ደ/ወሎ	27	3	30
7	ሰ/ወሎ	12	2	14
8	ሰ/ሸዋ	37	4	41
9	ዋግኸምራ	6	0	6
10	አዊ	8	3	11
11	ኦሮሚያ	7	0	7
12	ባ/ዳር ልዩ ዞን	1	0	1
	ድምር	207	39	246

የሴክራታሪያቱን አደረጃጀት በአዲስ መልክ እንደገና ለማዋቀር በተወሰነው መሰረት የመዋቅር፣ የደመወዝ እስኬልና የሥራ መዘርዘር ፕሮፖዛል ቀርቦ በማኔጅመንቱ ፀድቋል እንዲሁም የሴክራታሪያት ሠራተኞች አስተዳደር መመሪያ ረቂቅ ቀርቦ በሠራተኛው ሙሉ ተሳትፎ አስፈላጊው ማሻሻያ ታክሎቶች የተጠናቀቀና በማኔጅመንቱም እንደገና ታይቶ ከመዋቅሩ ጋር ለቦርድ እንዲቀርብ ተደርጓል።

በአስተዳደር ዘርፍ ከአለፉት አመታት በተሻለ ሁኔታ የግዥ ሥራዎች፣ የንብረት አያያዝና አጠቃቀም እንዲሁም የሪከርድና መዝገብ ቤት አገልግሎት ጥራት ባለው ሁኔታ እንዲፈፀሙ ተደርጓል። እነዚህና ሌሎች ተግባራትም በቀጣይነት ሊተገበሩ ይገባል።

በሲቪል ሰርቪስ ሪፎርም ፕሮግራም አፈፃፀም በኩልም ህ/ሰብ ፍላጎት መሠረት ያደረገ አገልግሎት እንዲኖር የመረጃ ደስክ ተቋቁሙዋል፣ የወጤት ተኮር ዕቅድ የአዘገጃጀትና የአፈፃፀም ግምገማ በስራ ላይ እንዲወልድ ጥረት የተደረገ ቢሆንም በዚህ ላይ በቂ ግንዛቤ ባለመኖሩ ችግሩን ለመቅረፍ ለ3 የስራ ሃላፊዎች በወጤት ተኮር ዕቅድ ዝግጅት ስልጠና እንዲሰጡ ተደርጎአል።

10. ያጋጠሙ ዋና ዋና ችግሮች

- መደበኛ ጉባኤዎች በየደረጃው አለመካሄድ
- በየደረጃው ያለው አመራር ለኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ሥራ ቁርጠኝነቱ ማነስ
- የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ፕሮግራሞች በመንግስትና በአካባቢ ሕ/ሰብ በጀት አለመታገዝ
- ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ በየደረጃው በተለይም በመንግስት ሴክተር በኩል ሜይንስትራም አለመደረግ
- ቅንጅታዊ አሠራር አነስተኛ መሆን
- ከአለም ባንክ የታቀደው በጀት አለመለቀቅና በዕቅድ የተያዘ ሥራዎች አለመፈፀም
- የድጋፍና እንክብኝቤ አገልግሎት ፈላጊዎች ቁጥር በመጨመሩ ከበጀት አቅርቦት ጋር አለመጣጣም
- ለዞንና ለወረዳ ሴክራታሪያት በደረጃው የሚደረገው ድጋፍ አነስተኛ መሆን
- የትራንስፖርት ወይም መኪና እጥረት
- ለተለያዩ ፈፃሚ አካላት የተለቀቀ በጀት በወቅቱ አለመወራረድ
- የተጠናከረ የክትትልና ግምገማ ስርዓት በየደረጃው አለመኖር
- ከተለያዩ አካላት ወቅታዊ የስራ አፈፃፀም ሪፖርት አለመቅረብ በተለይ አንዳንድ ዞኖች ሪፖርት ሲያደርጉ የሪፖርት ማቅረቢያ ቅጾችን ያለመጠቀም፣ ሪፖርቶቻቸው ግልፅ ያለመሆን ወይንም እርስ በእርሱ የሚጣረዝ መሆን፣

በዞናቸው ያሉትን መያዶች እንቅስቃሴ ሪፖርት ያለማድረግ፣ ሪፖርት ያደረጉትም እቅድ ክንውን በግልፅ የሚያሳይ ያለመሆን

- ሴክራታሪያቱ ከተቋቋመ ቀላል የማይባል ጊዜ ያሳለፈ ቢሆንም በዚህ ጊዜ ውስጥ የራሱ የሆነ አደረጃጀት የደመወዝ እስኬልና ሰራተኛው መብቱንና ግዴታውን የሚያውቅበት የአስተዳደር መመሪያ ያለመኖሩ። በዚህም ምክኒያት ከፍተኛ የሆነ የሠራተኛ ፍልሰት መከሰት ዋና ዋናዎቹ ናቸው።

11. ዓርአያነት ያላቸውና ተጠናክረው ሊተገበሩ የሚገባቸው ተግባራት

በ1998 በጀት ዓመት በዕቅድ ተይዘው በተለያዩ አካላት የተከናወኑ በርካታ ዓባይት ተግባራት አሉ። ከነዚህ ተግባራት መካከል በመልካም የስራ እንቅስቃሴነት ሊጠቀሱ የሚችሉ ተግባራት አሉ ። ከነዚህም መካከል ዋና ዋናዎቹ

- በክልሉ እየተካሄደ ያለው የማህበረሰብ ወይይት ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን በመከላከልና በመቆጣጠር እንዲሁም በልማት እንቅስቃሴዎች ላይ ተጨባጭ ለውጥ ያሳዩ መሆኑና ይህንንም ፕሮግራም ለማስፋፋት የሚያስችል አቅም መፈጠሩ፤
- የድጋፍና እንክብካቤ ተግባራት በህ/ሰቡ በባለቤትነት እየተያዙ መሆኑ
- በሜይንስትራሚንግ ዘርፍ ጥቂት ሴክተሮች የኤች አይ ቪ/ኤድስን ጉዳይ በመደበኛ ስራቸው ውስጥ ማካተታቸው
- ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ሰዎች አምራች እንዲሆኑ እየተደረገ ያለው ድጋፍ አጠክሮ ማስቀጠል
- በሁሉም ደረጃ ባይሆንም የአመራር አካላት ስራውን በባለቤትነት በመያዝ በጀት መመደብና ክትትል ማድረግ
- በጥቂት የሴክተር መ/ቤቶችም የኤድስ ፈንድ መቋቋም መጀመሩ
- በክልሉ ያሉ ፈፃሚ አካላት በቅንጅት ለመስራት የሚያስችላቸው ፎረም መመስረቱ
- ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ሰዎች ማህበራት ቁጥር ከጊዜ ከ10 ወደ 75 ማደጉና አቅማቸው መገንባቱ፤ ለነዚህ ማህበራት የሰው ኃይልና የበጀት ድጋፍ መደረጉ፤
- ከተለያዩ ረጂ ድርጅቶች ጋር በቅንጅት መስራት መቻሉና የድጋፍና እንክብካቤ ስራው በገቢ ማስገኛ እንቅስቃሴዎች ላይ ማተኮሩ ስለሆነም የተረጅነት ስሜት መቀነሱ ናቸው።

12.በክልሉ የታዩ የለውጥ አመለካከቶች

በተለያዩ አካላት በተደረጉ ጥረቶች በርካታ የለውጥ አመለካከቶችና የግብ ስኬቶች ተመዝግበዋል። ለአብነተም ያህል፡-

- ❖ በፈቃደኝነት ላይ ተመሰረተ የምክረና የደም ምርመራ ፈላጊዎች፣ የፀረ-ኤች.አይ.ቪ መዳሀኒት ተጠቃሚ ሰዉ ቁጥር ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ መሄዱ
- ❖ የማግለልና መድሎዎ ድርጊቶችና አመለካከቶች እየቀነሱ መሆኑ
- ❖ ሕብርተሰቡ በፀረ-ኤድስ ሥራዎች ላይ የጎላ ተሳተፎ መደረጉ፣ የድጋፍና እንክክቤ ሥራ ማ መጀመሩ
- ❖ ጎጅ ልማዳዊ ድረጊቶች እየቀነሱ መሆኑ
- ❖ የኮንዶም አጠቃቀምና ስርጭት ከአመት ወደ አመት እየጨመረ መሄዱ ወዘተ የሚሉት በግንባር ቀደምት መጥቀስ ይቻላል።

13. አባሪዎች

1998 የበጀት አመት በሲዳ አማራ ገጠር ልማት ፕሮግራም የበጀት ድጋፍ የተከናወኑ የፀረ-ኤድስ ሥራዎች (አባሪ 1)

የአብክበ ኤች አይቪ ኤድስ መከ/መቆ/ ፅ/ቤት በ1998 በጀት አመት ጀምሮ ከሲዳ አማራ ገጠር ልማት ፕሮግራም ማስተባበሪያ ዩኒት ጋር በመተባበር የተጠናከረና ቀጣይነት ያለው የፀረ-ኤድስ ሥራዎችን ለማከሄድ የሚያስችል ፕሮግራም ነድፎ በመንቀሳቀስ ላይ ይገኛል።

በዚህ መሰረት በ1998 በጀት አመት ብር 400000.00 (አራት መቶ ሺህ ብር) ከድርጅቱ ለመ/ቤታችን ተመድቦ የተለያዩ ሥራዎችን ለማከሄድ ተችሏል። ዝርዝር አፈፃፀሙ ከዚህ ቀጥሎ ቀርቧል።

2 . የአቅም ግንባታ ሥራዎች

ከሲዳ አማራ ገጠር ልማት ፕሮግራም ማስተባበሪያ ዩኒት በተገኘው በጀት በበጀት አመቱ ከተከናወኑት ዋና ዋና ሥራዎች መካከል፡-

- ☞ ለ386 የጤና ኤክስተንሽን ሰራተኞች የማህበረሰብ ወይይት የአመቻችነት ስልጠና ለ7 ቀናት ተሰጥቷል.
- ☞ 300 የክልል፣ የዞንና የወረዳ የሴክራታሪያት ሰራተኞች የተሳተፉበት የ1998 በጀት አመት እቅድ አፈፃፀም ግምገማ በባህር ዳርና ደሴ ከተማ ላይ ከሰኔ 1-7/1998 የተከሄደ ሲሆን በዚህ ወቅት በፋይናንስ አስተዳደር በመረጃ አያያዝ እንዲሁም በክትትልና ግምገማ ስራ የ1 ቀን ሥልጠና ተሰጥቷል።
- ☞ ለ12 የክልልና የዞን ከፍተኛ ባለሞያዎች የ13 ቀን የፕሮጀክት ቀረፃ የክትትልና ግምገማ ሥልጠና ተሰጥቷል።
- ☞ 1 ባለሞያ ለልምድ ልወወጥ እስራኤል አገር ደርሶ ተመልሷል።

በ1998 በጀት አመት በእቅድ ተይዘው በድርጅቱ የበጀት ድጋፍ የተከናወኑ ተግባራት ዝርዝር አፈፃፀም ከዚህ ቀጥሎ በዝርዝር ለማቅረብ ተሞክሯል።

2.1 የማህበረሰብ ወይይት ዕቅድ አፈፃፀም

በምስ/ጎጃም ዞን በሚገኙ 10 ወረዳዎች የማህበረሰብ ወይይት በማስጀመር የተጠናከረ የፀረ-ኤድስ ሥራ ለመሰራት ታስቦ በታቀደው እቅድ መሰረት በበጀት አመቱ አመረቂ ወጤት እንዲመዘገብ ተደርጓል።

ከ193 ቀበሌዎች ለተመለመሱ 386 ሴት የማህበረሰብ ወይይት አመቻቾች የ7ቀን ስልጠና ተሰጥቷል። በ1998 ከ3ተኛው ሩብ አመት ጀምሮ በ10 ወረዳዎች በድምሩ 100 ቀበሌች ላይ 6297 ሰዎች የሚሳተፉበት የማህበረሰብ ወይይት በተጠናከረ መልኩ በመከሄድ ላይ ይገኛል። ከነዚህ የማህበረሰብ ወይይት ተሳታፊዎች መካከል 2839 (45%) ሴቶች ናቸው። በአጠቃላይ የማህበረሰቡን ወይይት ለማስጀመር እንዲቻል የክልሉ ኤች አይቪ ኤድስ መከ/መቆ/ ጽ/ቤት ከሲዳ አማራ ገጠር ልማት ፕሮግራም ማስተባበሪያ ዩኒት ከተመደበለት በጀት ብር 9950 ለአንድ ወረዳ ለ3 ወር በመመደብ ሥራውን አስጀምሯል። የተጀመረውን የማህበረሰብ ወይይት እዳይቋረጥ ወረዳዎች ከድርጅቱ ከተመደቡላቸው በጀት እንዲመድቡ በመደረጉ ወይይቱ ተጠናክሮ በመከሄድ ላይ ይገኛል።

የማህበረሰብ ወይይቱ ከፍተኛ ተኩረት ያደረገባቸዉ የኤች አይቪ ኤድስን ሥርጭት በሚያባብሱ ባህላዊ እመነቶች ዙሪያ ነዉ።

- ☞ ያለድሜ ጋብች
- ☞ የሴት ልጅ ግርዛት
- ☞ ግግ ማስፈልፈል
- ☞ ዉሽማ ማበጀት
- ☞ ንቅሳትን እንደ ዉበት መበቁጠር መፈፀም
- ☞ ለድህነት የሚዳርጉ ተግባራትን መፈፀም ለአብንትም ያህል ከአቅም በላይ መደገስ፣ ለቁጠባ ተኩረት አለመስጠት ወዘተ በሚሉት ጉዳዮች ዙርያ ተኩረት የማህበረሰብ ወይይቱ በመካሄድ ላይ ይገኛል። ከፍተኛና የበሰሉ ወይይቶች በማህበረሰቡ ከተካሄዱ በኋላ ከላይ በተጠቀሱት ጉዳዮች ላይ ዉሳኔዎች ይደነገጋሉ።

እነዚህተግባራት በአግባቡ እንዲፈፀሙ በየደረጃዉ የሚገኙ የተለያዩ አከለት የተጠናከረናቀጣይነት ያለዉ ክትትልና የግምገማ ሂደቶችን በመፈፀም ከፍተኛ የቴክኒክ ድጋፍ ማደረግ ይጠበቅባቸዋል።

2.2 የበጀት አጠቃቀም

በ1998 በጀት አመት ከሲዳ አማራ ገጠር ልማት ፕሮግራም ማስተባበሪያ ዩኒት ብር 400000.00 የተመደበ ሲሆን ከዚህ ዉስጥ ብር 370801.61 ወይም 92 በመቶ ለተከናወኑ ተግባራት ክፍያ ተፈፅፏል።

1998 ዓ.ም የማህበረሰብ ወይይት የተጀመረባቸዉ ወረዳዎችና የሰልጣኝ የአመቻቾች ብዛት. ሠንጠረዥ 1

ተ.ቁ	ወረዳ	መለኪያ	የማህበረሰብ ወይይት ሰልጣኞች			ሰልጣኞች ብዛት በቀበሌ ደረጃ	የማ/ሰብ ወይይት የተጀመረባቸዉ ቀበሌዎች ብዛት
			ዕቅድ	ክንዉን	%		
1	አዋበል	በቁጥር	56	56	100	26	10
2	ማቻክል	በቁጥር	34	34	100	17	10
3	ባሶሊበን	በቁጥር	32	32	100	16	10
4	ኅዛምን	በቁጥር	64	64	100	32	10
5	ደባይ ጥላት ግን	በቁጥር	30	30	100	15	10
6	እነማይ	በቁጥር	20	20	100	10	10
7	እናርጅ እናዉጋ	በቁጥር	20	20	100	10	10
8	ደጀን	በቁጥር	38	38	100	19	10
9	ሽበል በረንታ	በቁጥር	12	12	100	6	10
10	ጎንቻ ሲሶ እነሴ	በቁጥር	26	26	100	13	10
11	ሀለት እጁ እነሴ	በቁጥር	34	34	100	17	10
12	ደብረ-ኤልያስ	በቁጥር	20	20	100	10	10
	ድምር		386	386	193	193	100

የማህበረሰብ ወይይት ተሳታፊዎችና የአመቻቸው ብዛት በወረዳ ደረጃ

ሠንጠረዥ 2

ተ.ቁ	ወረዳ	መለኪያ	የማህበረሰብ ወይይት ተሳታፊዎች			የአመቻቸው ብዛት	የማ/ሰብ ወይይት የተጀመረባቸው ቀበሌዎች ብዛት
			ወ	ሴ	ድ		
1	አዋበል	በቁጥር	400	286	686	35	10
2	ባሶሊበን	በቁጥር	374	171	545	20	10
3	ደባይ ጥላት ግን	በቁጥር	262	270	532	43	10
4	አነማይ	በቁጥር	361	307	668	20	10
5	እናርጅ እናወጋ	በቁጥር	382	368	750	34	10
6	ደጀን	በቁጥር	309	308	617	37	10
7	ሸበል በረንታ	በቁጥር	274	282	556	30	10
8	ጎንቻ ሲሶ እነሴ	በቁጥር	419	281	700	20	10
9	ሀለት እጁ እነሴ	በቁጥር	414	273	687	20	10
10	ደብረ-ኤልያስ	በቁጥር	263	293	556	40	10
	ድምር		3458	2839	6297	299	100

የ1998 በጀት አመት ዕቅድ አፈፃፀም በፊዚካል ሥራና በፋይናንስ አፈፃፀም ደረጃ (ሠንጠረዥ 3)

ተ. ቁ	የሥራ ዝርዝር	መለኪያ	የፊዚካል ሥራ			የፋይናንስ አፈፃፀም		
			ዕቅድ	ክንፈ.ን	%	ዕቅድ	ክንፈ.ን	%
1	የማህበረሰብ ወይይት አመቻቾችን ማሰልጠን	በቁጥር	386	386	100	100,000.00	91,595.14	92
2	የማህበረሰብ ወይይት ተሳታፊዎች መስተንግዶ	በቁጥር	7000	6297	90	100,000.00	99,490.48	99
3	የ1998 የ9 ወር ዕቅድ አፈፃፀም ግምገማ መካሄድ	ተሳታፊ	300	300	100	180, 000.00	159,774.09	93
4	ከአገር ውጭ ለልምድ ልወወጥ ባለሞያ መላክ	ሰወ.	1	1	100	6,802.00	6,802.00	100
5	የፕሮጀክት፣ የክትተልና ግምገማ ስልጠና መስጠት	ሰወ.	14	12	86	13198.00	13,139.30	99.5
	ድምር					400000.00	370,801.61	92

1998 ዓ.ም በአክሽን ኤይድ ኢትዮጵያ የገንዘብ ድጋፍ የተከናወኑ ተግባራት (አባሪ 2)

	የሥራ ዝርዝር	መለኪያ	የፊዚካል ሥራ			የፋይናንስ ስራ			አስተያየት
			ዕቅድ	ክንውን	%	የተገኘ	ክንውን	%	
1	ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ሰዎች ማህበራት ድጋፍ	ቁጥር	42	41	97.6	200000	181000	90.5	
2	ሴቶች ልጃገረዶችና ኤች አይ ቪ/ኤድስ አውደጥናት	»	9	9	100	100000	90343.5	90.3	
3	ድጋፍና እንክብካቤ አገለግሎት በ3 ወረዳች	»	92	90	97.8	10000	10000	100	
4	ሜይንት/ሪሚንግ ስልጠና ማካሄድ	»	1	1	100	5000	5000	100	
5	የአቻ ለአቻ ስልጠና ማካሄድ	»	121	121	100	6000	6000	100	
6	በኤች አይ ቪ/ኤድስ ዙሪያ አውደ ጥናት	»	3	3	100	10000	10000	100	
7	የቤት ለቤት ተንከባካቢዎች ስልጠና .10 ቀበሌ ድፋፍ ሰጭ ኮሚቴ ኮሚቴ ስልጠና	»	100	100	100	205500	165755	57	
8	ስራ ማስኬጃ	ብር	-	-		16710.67	16709.6	100	
9	ክትትልና ግምገማ	»	-	-		35500	22019.8	62.03	
10	ደመወዝ								
10.1	በክልል ጽ/ቤት	»	-	-		49500	49500	100	
10.2	በወረዳ ጽ/ቤት	»	-	-		20700	20696.5	100	
10.3	ለወረዳች የተለክ በጀት					19820	17162	0	
11	ገቢ ማስገኛ ስራ ድጋፍ	ቁጥር	33	33	100	2000	2000	100	
12	ኘሮጀክት ማስተዋወቂያ	አውደ ጥናት	1	1	100	23100	16512.2	71.5	
13	መኪና ጥገናና ሌሎች ወጪዎች				100	51160	34582	67.6	
	ድምር		402	399	99.3	754991	677281.28	77.0	

